Integraal Waterbeleid
Bovenscheldebekken

Wateruitvoeringsprogramma 2016

Bekkenspecifiek deel Bovenscheldebekken

Samen werken aan water

WOORD VOORAF

Beste lezer

Voor u ligt het tweede bekkenspecifieke deel van het wateruitvoeringsprogramma (WUP) voor het Bovenscheldebekken dat op 19 mei 2017 door de Algemene Bekkenvergadering is goedgekeurd. Het decreet Integraal Waterbeleid bepaalt immers dat jaarlijks een WUP voor de verschillend planonderdelen (stroomgebiedniveau, bekkenniveau, grondwaterniveau, zoneringsplannen en GUP's) wordt opgemaakt. Voor de eerste maal, na vaststelling van de stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021 in december 2015, gebeurt de rapportering nu voor de verschillende niveaus samen.

Met dit rapport willen we u informeren over de stand van zaken van de uitvoering van het bekkenspecifieke deel Bovenscheldebekken van het stroomgebiedbeheerplan. U krijgt een update van de toestand van de waterlopen, zowel kwalitatief als kwantitatief, leest er welke vooruitgang is geboekt en welke acties in de loop van 2016 zijn uitgevoerd. We geven u ook een vooruitblik mee voor de komende jaren, een overzicht van acties die worden bijgestuurd en eventuele nieuwe acties die passen binnen de bekkenspecifieke visie en het maatregelenprogramma.

Vernieuwend aan het WUP is dat dit als instrument kan gebruikt worden voor verschillende doeleneinden. Het WUP levert ook de informatie aan die nodig is om te voldoen aan de rapporteringsverplichtingen van de Europese Commissie of om aan het kabinet te rapporteren over voortgang van bepaalde acties, bijvoorbeeld inzake overstromingen of signaalgebieden. Ook de advisering van de investeringsprogramma's van de verschillende waterbeheerders is in het WUP geïntegreerd.

In 2016 hebben we opnieuw een vooruitgang geboekt maar we zijn er helaas nog niet. Voor wat betreft het beperken van uitspoeling van nutriënten en pesticiden van landbouwpercelen, de verdere uitbouw van de zuiveringsinfrastructuur en het ecologisch herstel van de waterlopen staan we nog voor grote uitdagingen. Maar het halen van de goede toestand hoeft geen utopie te zijn. In het Bovenscheldebekken leggen we de focus op de aandachtsgebieden Zwalm en Maarkebeek. Door een gebiedsgerichte samenwerking tussen verschillende beleidsdomeinen, administraties en sectoren kunnen we belangrijke stappen voorwaarts zetten om zo tot een snellere verbetering van waterkwaliteit en bijhorende ecologie te komen. Op die manier wordt het bereiken van de goede toestand tegen 2027 een haalbare kaart.

Het voorliggend bekkenspecifieke deel van het WUP 2016 werd besproken op het gebiedsgericht en thematisch overleg van 27 april 2017, geadiviseerd door de bekkenraad eveneens op 27 april 2017 en ter goedkeuring voorgelegd op de algemene bekkenvergadering van 19 mei 2017.

Ik wens u veel inspiratie bij het lezen van dit rapport.

Gouverneur Briers

Voorzitter Bekkenbestuur Bovenscheldebekken

INHOUD

1 Toestand waterlopen 4

1.1 Kwalitatieve toestand 4

1.1.1 Fysisch-chemische toestand 4

1.1.2 Ecologische toestand/potentieel 5

1.1.3 Toestand in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden 6

1.2 Kwantitatieve toestand 8

1.2.1 Wateroverlast 8

1.2.2 Watertekort 8

2 Voortgangsverslag en uitvoeringsplan 10

2.1 Overzicht uitvoering actieprogramma 10

2.2 Gebiedsspecifieke acties in speerpunt- en aandachtsgebieden 11

2.2.1 Maarkebeek (=aandachtsgebied) 11

2.2.2 Zwalm (= aandachtsgebied) 24

2.3 Gebiedsspecifieke acties in andere gebieden 36

2.3.1 Spierekanaal en Spierebeken 36

2.3.2 Bovenschelde en meersengebied 39

2.3.3 Kanaal Bossuit-Kortrijk 45

2.3.4 Molenbeek Ronse 47

3 Afbakeningen overstromingsgebieden en oeverzones 50

bijlage 1 Advies Investeringsprogramma's van de waterbeheerders 51

bijlage 2 Advies Optimalisatieprogramma 2019 - 2023 52

bijlage 3 Advisering TP AQF 55

bijlage 4 Lijst van tabellen 57

1 TOESTAND WATERLOPEN

1.1 Kwalitatieve toestand

1.1.1 Fysisch-chemische toestand

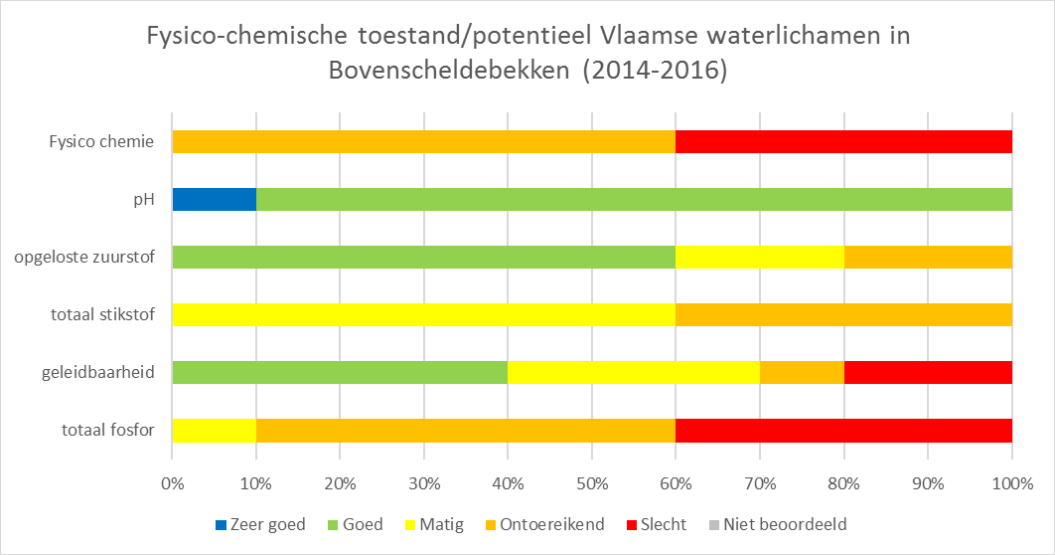

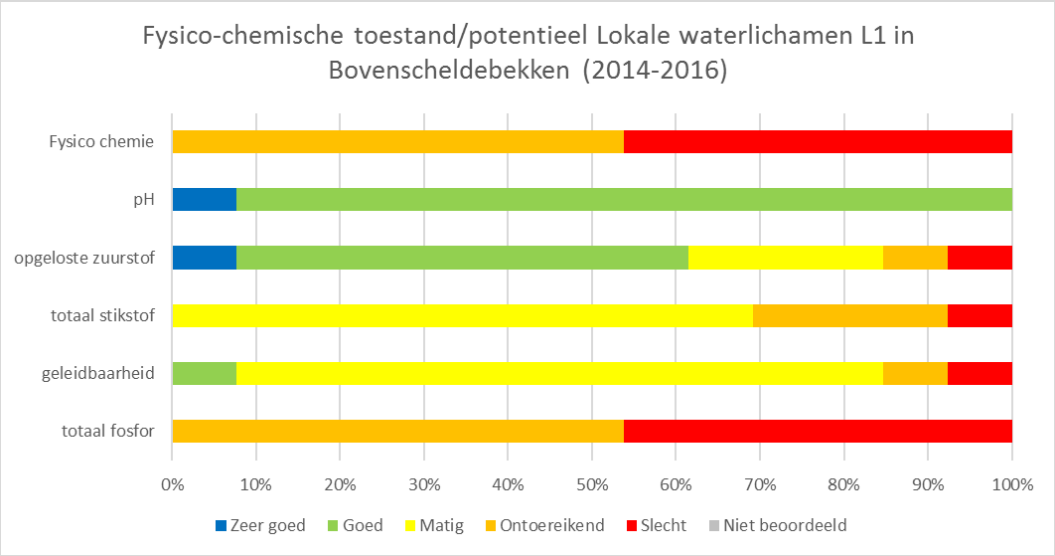

Figuur 1: Fysico-chemische toestand voor de Vlammse waterlichamen en lokale waterlichamen 1e orde in het Bovenscheldebekken (2014-2016)

De belangrijkste fysisch-chemische knelpuntparameters in het oppervlaktewater zijn voor het Bovenscheldebekken de nutriënten (sector huishoudens en sector landbouw hebben het grootste aandeel in de emissies). De goede toestand voor de waterlichamen in het Bovenscheldebekken wordt

vaak niet bereikt tgv het minder goed scoren van de parameter totaal fosfor (one out all out principe). In geen enkel Vlaams of lokaal waterlichaam scoort de parameter totaal fosfor goed. Ook het totaal stikstof scoort in de meeste waterlichamen matig tot ontoereikend. De waterlichamen die het best scoren op het vlak van de fysicochemische toestand zijn de Vlaamse waterlichamen Zwalm en Maarkebeek en de lokale waterlichamen Molenbeek-Beiaardbeek, Molenbeek-Maarkebeek Zwalmbeek en Peerdestokbeek. Ook het Kanaal Bossuit-Kortrijk (Vlaams Waterlichaam) scoort voor vele parameters goed.

1.1.2 Ecologische toestand/potentieel

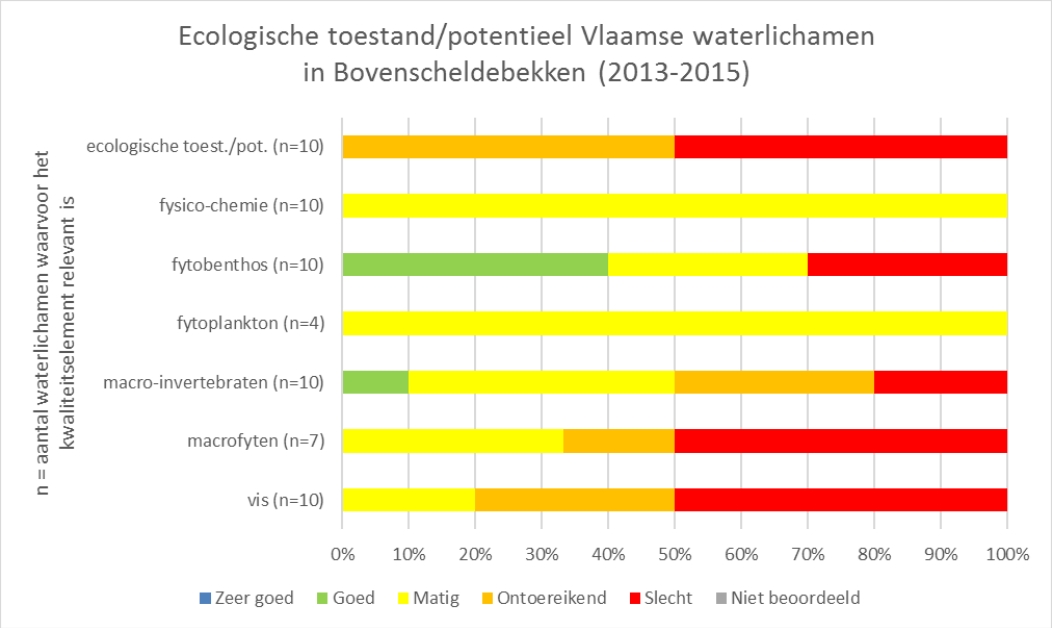

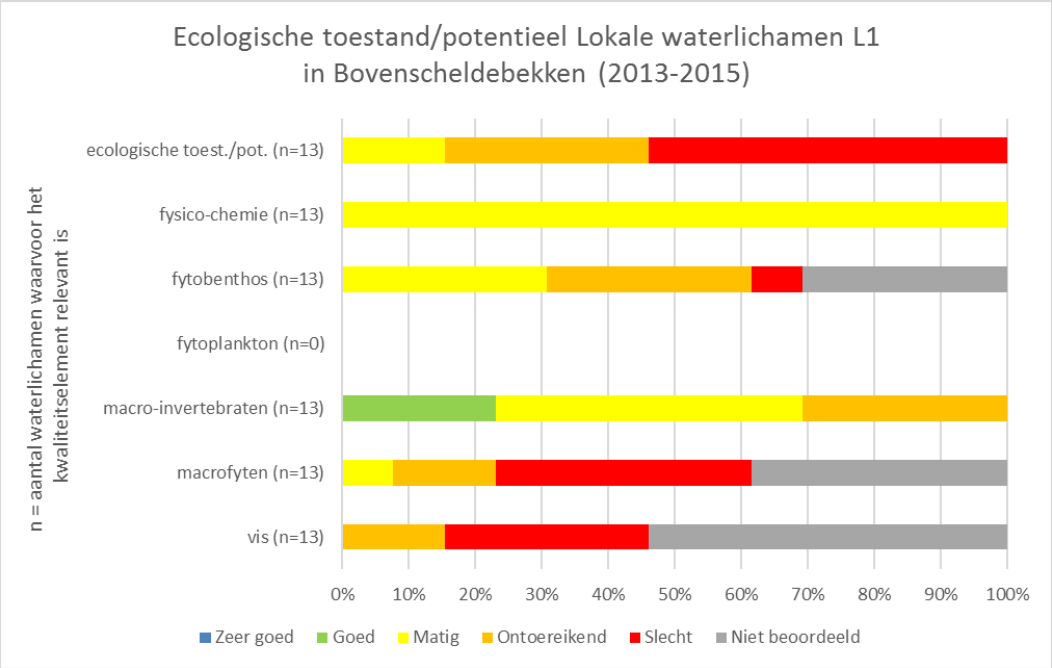

Figuur 2: Ecologische toestand voor de Vlaamse waterlichamen en lokale waterlichamen 1e orde in het Bovenscheldebekken (2013-2015) (noot 1: De fysisch-chemische kwaliteit kan de ecologische toestand/potentieel niet minder goed dan 'matig' maken. De beoordeling voor de fysisch-chemische kwaliteit is gebaseerd op de algemene fysisch-chemische parameters en de specifieke verontreinigde stoffen. Voor een gedetailleerd overzicht van de fysisch-chemische parameters (zonder de verontreinigde stoffen) verwijzen we naar de grafiek in figuur 1). (noot 2: Fytoplankton is voor de L1-waterlichamen niet relevant als kwaliteitselement.

De biologische kwaliteit van de Vlaamse en lokale (1e orde) waterlichamen in het Bovenscheldebekken is nog overwegend slecht. Dit komt omdat één of meerdere van de biologische kwaliteitselementen (fytoplankton, macrofyten, fytobenthos, macro-invertebraten of vissen) ondermaats scoren. In het Bovenscheldebekken zijn voornamelijk de biologische kwaliteitselementen 'macrofyten', 'macroinvertrebraten' en 'vis' de doorslaggevende biologische knelpuntparameters. De fysisch-chemische kwaliteitselementen zijn ondersteunend aan de biologische kwaliteitselementen. De waterlichamen die het best scoren op het vlak van de ecologische toestand zijn de Vlaamse waterlichamen Zwalm en Maarkebeek het Kanaal Bossuit-Kortrijk en de Boven-Schelde IV. Voor de lokale waterlichamen scoren de Molenbeek-Beiaardbeek, de Stampkotbeek-Wallebeek, de Molenbeek-Maarkebeek en de Leebeek matig tot goed voor enkele parameters (fytobenthos en macro-invertebraten). De visindex scoort slecht voor bijna alle waterlichamen (matig voor de Vlaamse Waterlichamen Zwalm en Boven-Schelde I).

1.1.3 Toestand in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden

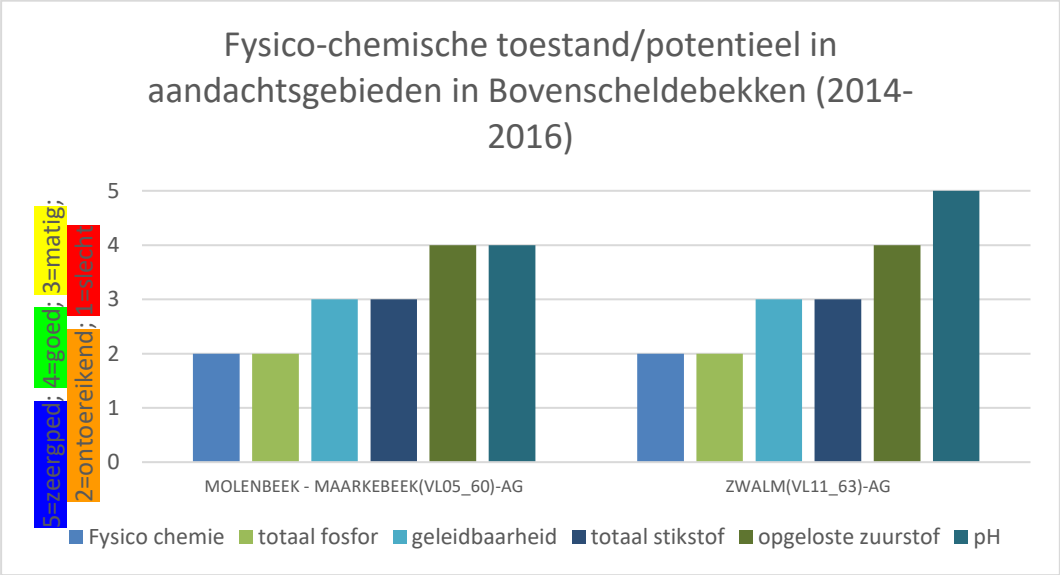

Figuur 3: Fysico-Chemische toestand van de waterlopen in aandachtsgebieden Maarkebeek en Zwalm (2013-2015).

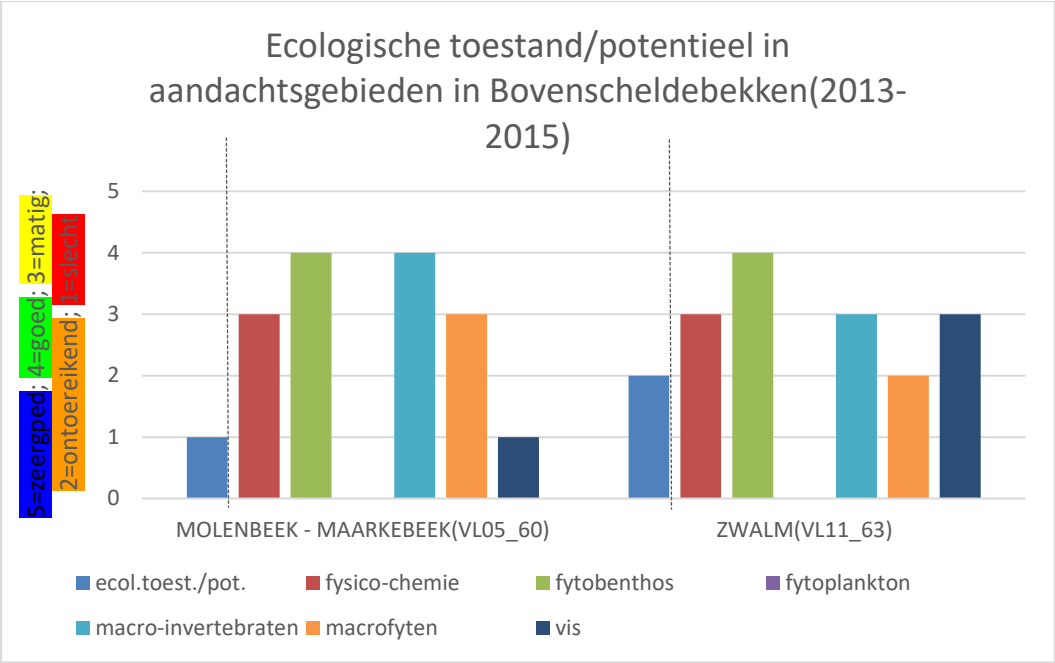

Figuur 4: Fysico-Chemische toestand en ecologische toestand of ecologisch potentieel van de waterlopen in aandachtsgebieden Maarkebeek en Zwalm (2013-2015). (noot 1: De fysisch-chemische kwaliteit kan de ecologische toestand/potentieel niet minder goed dan 'matig' maken. De beoordeling voor de fysisch-chemische kwaliteit is gebaseerd op de algemene fysisch-chemische parameters en de specifieke verontreinigde stoffen. Voor een gedetailleerd overzicht van de fysisch-chemische parameters (zonder de verontreinigde stoffen) verwijzen we naar de grafiek in figuur 1). (noot 2: Fytoplankton is voor de L1-waterlichamen niet relevant als kwaliteitselement).

In figuren 3 en 4 wordt voor de aandachtsgebieden 'Maarkebeek' en 'Zwalm' een balans opgemaakt van de toestand m.b.t. de biologie en de fysico-chemie. Voor beide stroomgebieden is de fysico-chemie ontoereikend tot matig. Sommige biologische parameters scoren dan weer laag of hoog naargelang het betrokken aandachtsgebied.

Voor de Maarkebeek zien we dat de index voor vis het slechtst scoort. In de bovenloop van de Maarkebeek, de Krombeek en Steenbeek komen nog kwetsbare soorten zoals de rivierdonderpad en beekprik voor. Toch moeten er in de toekomst nog inspanningen gebeuren opdat het visbestand en andere biologische parameters in de Maarkebeek er sterk op vooruit gaan.

Voor het stroomgebied van de Zwalm, dat een veel groter afstroomgebied kent dan de Maarkebeek, met ook verschillende waterlopen die in een minder goede toestand verkeren, krijgen we een soort van uitmiddeling van de waarden tot de matige en ontoereikende toestand. De index voor vis scoort hoger dan de Maarkebeek. Ook hier is het belangrijk om te stellen dat in de midden- en bovenlopen een waardevol visbestand voorkomt (beekforel, rivierdonderpad). In de benedenloop van de Zwalm en de zijwaterlopen van de Zwalm is de soortendiversiteit relatief hoger dan voor de Maarkebeek waardoor de visindex toch nog matig scoort.

1.2 Kwantitatieve toestand

1.2.1 Wateroverlast

In 2016 waren er geen noemenswaardige overstromingen in het Bovenscheldebekken. Als één van de weinige regio's vonden er geen overstromingen plaats in het bekken tijdens de hevige neerslagperioden van 14-17 januari 2016, 30 mei 2016 en 24 juli 2016.

1.2.2 Watertekort

Het opwaartse debiet op de Boven-Schelde, dat sinds 2013 gemeten wordt te Helkijn in plaats van in Bossuit, schommelt aan het begin van het winterseizoen rond het gemiddelde voor de tijd van het jaar. De breed uitgestrekte afvoerpiek in juni is hier duidelijk zichtbaar.

Het totaal afgevoerde volume tussen april en oktober 2016 ligt in dit geval 38% hoger dan gemiddeld. De meetreeks hier is relatief kort aangezien ze pas start 2001, en er werden nog geen echt droge laagwaterseizoenen gemeten. In 2007 werd het kleinste volume afgevoerd (82% van het gemiddelde) (bron: laagwaterbericht 2016 10, Waterbouwkundig Laboratorium).

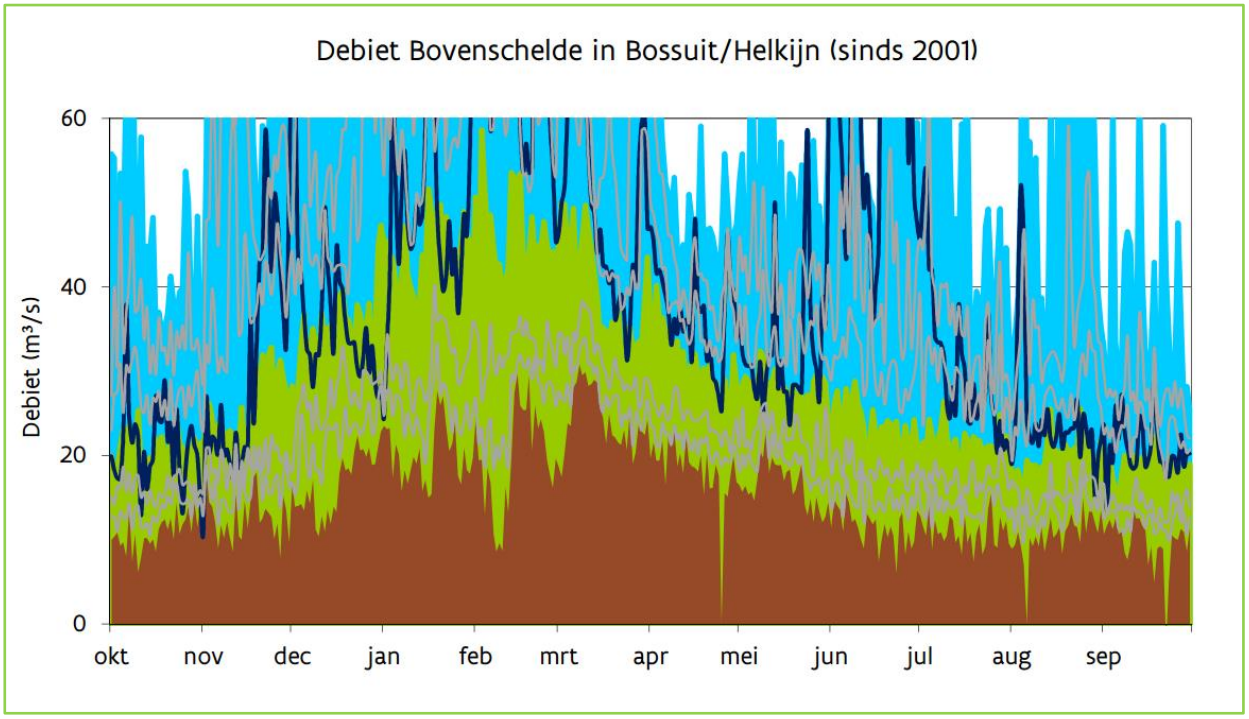

Figuur 5: Laagwaterbericht - Hydrologische situatie 7 april 2017 - bron: Waterbouwkundig Laboratorium

Toch dienden op de bevaarbare waterlopen al droogtemaatregelen (zie onderstaande figuur) genomen te worden. Onderstaand schema toont een overzicht:

Figuur 6: Overzicht droogtemaatregelen 2016 - Bron W&Z nv

2 VOORTGANGSVERSLAG EN UITVOERINGSPLAN

In het wateruitvoeringsprogramma zetten we de vooruitgang en het uitvoeringsplan voor een selectie van acties voor enkele gebieden in de kijker. Het overzicht van de stand van zaken van alle acties voor het bekken en voor de stroomgebiedbeheerplannen kan u hier raadplegen. De stand van zaken van alle signaalgebieden kan u hier bekijken.

2.1 Overzicht uitvoering actieprogramma

In het bekken van de Bovenschelde zijn er 22 bekkenbrede acties en 37 bekkenspecifieke acties (59 acties in totaal geformuleerd).

Voor het bekken van de Bovenschelde bevinden zich 15 acties in de voorbereidende fase en slechts 5 actie in uitvoering. 21 acties zijn nog niet opgestart, 15 acties zijn doorlopend, 2 acties zijn tijdelijk stilgelegd.

Voor 1 actie werd geen input ontvangen.

In de hieropvolgende hoofdstukken wordt per aandachtsgebied of per gebied de stand van zaken gegeven omtrent de voortgang van de specifieke acties.

2.2 Gebiedsspecifieke acties in speerpunt- en aandachtsgebieden

2.2.1 Maarkebeek (=aandachtsgebied)

De Maarkebeek is een ecologisch zeer waardevol gebied. Het vormt het leefgebied van een aantal kwetsbare vissoorten als het bermpje, de serpeling, de kopvoorn en de rivierdonderpad. Het stroomgebied van de Maarkebeek is voorgesteld als aandachtsgebied in het stroomgebiedbeheerplan 2016-2021. In aandachtsgebieden wil men de goede toestand bereiken tegen 2027.

Het bekkensecretariaat richtte in 2012 het gebiedsgericht en thematisch overleg op voor de Maarkebeek.

Meer informatie over het aandachtsgebied Maarkebeek vindt u op de website van het Bovenscheldebekken.

Foto 1: vistrap thv de Nonnemolen, Maarkebeek - bron bekkensecretariaat

4B_D_0125 - ANTI-EROSIE MAATREGELEN IN HET BOVENSCHELDEBEKKEN THV WATERLOOPGERELATEERDE EROSIEKNELPUNTEN IN BESCHERMDE GEBIEDEN, ONDER MEER BE2300007

Binnen het Gebiedsgericht en Thematisch Overleg Maarkebeek zitten de betrokken gemeenten mee aan tafel en wordt er met verschillende instanties (administraties én sectoren) samengewerkt rond het het thema erosie. Het aanpakken van erosieknelpunten maakt daar deel van uit.

Zowel Oudenaarde, Maarkedal als Brakel beschikken reeds over een erosiebestrijdingsplan en een provinciale erosieambtenaar.

Dit is een doorlopende actie.

7_B_M_0016 - GRENSOVERSCHRIJDEND OVERLEG MET WALLONIË I.V.M. KWALITATIEF WATERBEHEER VOOR DE MAARKEKBEEK

Op 13 februari 2017 vond de startvergadering van het grensoverschrijdend wateroverleg Bovenscheldebekken plaats. Dit overleg brengt de Waalse en Vlaamse waterbeheerders samen en in afzonderlijke ad hoc werkgroepen zullen de meer lokale problematieken besproken worden. Zo kan een overleg opgestart worden voor een waterloop omtrent afstemming van beheer, inrichtingsmaatregelen, exotenbestrijding, halen van de goede toestand, …

Voor de Maarkebeek kan er op termijn een grensoverschrijdend ad hoc overleg gepland worden.

8A_C_0379 - WEGWERKEN VAN HET VISMIGRATIEKNELPUNT 5003-050 OP DE MAARKEBEEK 2DE CAT.

8A_C_0528 - WEGWERKEN VAN HET VISMIGRATIEKNELPUNT 5003-040 OP DE MAARKEBEEK 2DE CAT.

Deze projecten bevinden zich in de voorbereidende fase, meer bepaald de haalbaarheidsfase. De dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen werkte aan het voorontwerp o.a. door middel van een ontwerpatelier met de betrokken actoren.

In de loop van 2017 zal dit voorontwerp afgetoetst worden met de eigenaars/gebruikers. Het opmaken van het plan-MER zal opgestart worden alsook de technische plannen voor de uitvoering. De nodige vergunningen zullen aangevraagd worden in 2018.

8A_C_0384 - WEGWERKEN VAN HET VISMIGRATIEKNELPUNT 5003-100 OP DE MAARKEBEEK 2DE CAT.

De dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen heeft dit project nog niet opgestart. In de loop van 2017 zal er een ontwerpatelier gehouden worden met de betrokken actoren om het voorontwerp op te maken. Dit voorontwerp zal afgetoetst worden met de eigenaars/gebruikers. Het opmaken van het plan-MER zal ook in 2017 opgestart worden alsook de technische plannen voor de uitvoering.

8A_D_0050 - Onderzoek naar de mogelijkheden om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren, door het vermijden van inspoeling van vervuild en/of nutriëntenrijk water, sediment en gewasbeschermingsmiddelen in Pauwelsbeek te realiseren thv GOG Pauwelsbeek.

8A_D_0051 - Onderzoek naar mogelijkheden om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren, door het vermijden van inspoeling van vervuild en/of nutriëntenrijk water, sediment en gewasbeschermingsmiddelen in de Pauwelsbeek thv bovenloop Pauwelsbeek.

8A_D_0052 - Onderzoek naar mogelijkheden om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren, door het vermijden van inspoeling van vervuild en/of nutriëntenrijk water, sediment en gewasbeschermingsmiddelen in de Pauwelsbeek thv Leideveld.

8A_D_0053 - Onderzoek naar mogelijkheiden om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren, door het vermijden van inspoeling van vervuild en/of nutriëntenrijk water, sediment en gewasbeschermingsmiddelen in de Nederaalbeek thv Boitsbank.

8A_D_0054 - Onderzoek naar mogelijkheiden om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren, door het vermijden van inspoeling van vervuild en/of nutriëntenrijk water, sediment en gewasbeschermingsmiddelen in de Maarkebeek (2de cat.) thv Ladeuzemolen.

8A_D_0055 - Onderzoek naar mogelijkheiden om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren, door het vermijden van inspoeling van vervuild en/of nutriëntenrijk water, sediment en gewasbeschermingsmiddelen in de Maarkebeek (2de cat.) thv Borgtmolen.

De dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen is nog niet gestart met de realisatie van deze projecten omdat de resultaten van de pilootprojecten 'realiseren oeverzones' van de CIW-werkgroep Ecologisch Waterbeheer werden afgewacht.

8B_A_0084 - Anti-erosie maatregelen in het Bovenscheldebekken thv waterloopgerelateerde erosieknelpunten buiten beschermde gebieden, onder meer thv afstroomgebieden van de Nederaalbeek en de Pauwelsbeek.

Er is doorlopend aandacht voor het uitvoeren van erosiebestrijdingsmaatregelen. De betrokken gemeenten, provincie Oost-Vlaanderen maar ook andere actoren zetten zich in om maatregelen op het terrein te nemen.

Zo is er een aankoopprocedure voor een deel van een landbouwperceel gelegen op de hoek Ten Hole-Dierikstraat te Maarkedal. Eens de strook aangekocht is, zullen erosiemaatregelen uitgevoerd worden. Vermits via dit perceel heel wat modder op de weg en in de beek terecht kwam, zal dit toch zeker invloed hebben op het sedimentgehalte in de beek ter hoogte van Boitsbank.

Verder wordt door de provincie Oost-Vlaanderen de aanleg van een kleinschalig opvangbekken voor water voorzien op de andere hoek van Ten Hole - Dierikstraat. De timing hiervoor is nog niet duidelijk.

Foto 2: Erosie langsheen de Nederaalbeek (Ten Hole) - bron: gemeente Maarkedal

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Volgende priojecten hebben een hoge prioriteit binnen het aandachtgebied Maarkebeek:

- 22.434 aansluiting Bosgat: aansluiten van de vuilvracht gehucht 'Bosgat' op RWZI Scorisse. Het project saneert de Steenbeek ter bescherming van kwetsbare vispopulaties.

- 23.164 Collector Steenberg-Boskant: De door de gemeente Horebeke in te zamelen vuilvracht ter hoogte van 'Langeveld' dient te worden aangesloten op de bestaande zuiveringsinfrastructuur van het zuiveringsgebied Horebeke. De Krombeek, Steenbeek en bovenloop van de Maarkebeek zijn hier gelegen binnen habitatrichtlijngebied.

- 23.165 Collector parkstraat-Stokstraat: De door de gemeente Maarkedal in te zamelen vuilvracht van Stokstraat en Omer Wattezstraat dienen aan te sluiten op de bestaande zuiveringsinfrastructuur van het zuiveringsgebied Schorisse. Dit project beoogt de sanering van clusters die rechtstreeks lozen op de

\\\

bovenloop van de Maarkebeek-Molenbeek. De Krombeek, Steenbeek en bovenloop van de Maarkebeek zijn hier gelegen binnen habitatrichtlijngebied

- 21.215 RWZI Schorisse fase 2: de RWZI ligt in het aandachtgebied van de Maarkebeek. Realisatie van deze uitbreiding van de capaciteit is afhankelijk van de collectorenprojecten 'Bosgat', 'Parkstraat-Stokstraat' en 'Steenberg-Boskant'.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Bovenscheldebekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 52 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Maarkedal:

- Collector Bosgat: de wegenis van Kaperij en Bosgat is aan vervanging toe. De gemeente Maarkedal heeft recent de subsidies aangevraagd bij de VMM. Uitvoering na 2020.
- N457 (fietspadendossier Oudenaarde Schorisse): Er is een bouwvergunning sedert eind 2015, het dossier is ondertussen klaar om aan te besteden, er moeten enkel nog een 5 tal gerechtelijke onteigeningen gebeuren. Het is de bedoeling om in het najaar 2017 van start te gaan met de werken die een 2-tal jaar zullen duren.
- 425-N454 (fietspadendossier Ronse-Schorisse): Voorontwerp is klaar, onteigeningsplannen ook, maar er wordt gewacht op het nieuwe onteigeningsdecreet, waarbij we hopen dat de onteigeningen vlotter zullen gaan (voor de N457 hebben de onteigeningen meer dan 8 jaar geduurd).

WATERKWANTITEIT

5_B-E_0039 - STUDIE ROND OVERSTROMINGSPROBLEMATIEK MAARKEBEEK: VIA GIS-OEFENING ONDERZOEKEN WELKE ZONES IN AANMERKING KOMEN VOOR OPWAARTSE BUFFERING EN WELKE WATERLOPEN GESCHIKT ZIJN VOOR PLAATSEN KNIJPCONTSTRUCTIES

Voor de Maarkebeek werd bij VMM een interne GIS-oefening uitgevoerd om te zien welke zones in aanmerking kunnen komen voor opwaartse buffering. De resultaten hiervan werden op het bekkenbestur van 19 mei 2017 voorgesteld. Deze actie wordt in de komende maanden verder uitgediept.

Voor het stroomgebied van de Maarkebeek werkte de Vlaamse Milieumaatschappij samen met de provincie Oost-Vlaanderen, de stad Oudenaarde en de gemeente Maarkedal een riviercontract. Dit bestaat uit maatregelen die het overstromingsrisico in dit stroomgebied moeten verminderen, maar die ook geïntegreerd worden binnen een breder ruimtelijk verhaal of gebiedsvisie. Daarbij wordt gekeken naar de ontwikkelingskansen in de Maarkebeekvallei voor andere functies. Er wordt onderzocht hoe de kwaliteiten van landbouw, landschap, recreatie, erfgoed, wonen, natuur, … kunnen versterkt worden en op elkaar kunnen afgestemd worden.

Foto 3: Maarkebeek, wateroverlast 2010 - bron VMM

Stand van zaken uitvoering acties uit het riviercontract Maarekbeek:

GOG Pauwelsbeek: VMM gaat door met de realisatie van de afwaartse trap tussen de Broekestraat en de N457 (Maarkeweg). Technisch zijn er weinig wijzigingen. De procedure voor een bouwaanvraag moet wel opnieuw opgestart worden, deze keer wordt een omgevingsvergunning aangevraagd. De nodige grondverwervingen zijn ondertussen gerealiseerd. Concreet wordt getracht om in 2018 te kunnen overgaan tot uitvoering.

De Vlaamse Milieumaatschappij voorziet afwaarts de N60 een waterkering ter bescherming van de woningen langs de Wolfabriekstraat. Deze waterkering zal bestaan uit betonnen muurtjes en metalen damwanden. Om alles wat natuurlijker in te kleden, komt er ook beplanting. De Maarkebeek zal op deze plaats ook uitgediept worden. Het vele puin dat daar in de beek ligt, zal verwijderd worden. De waterkering zal al een bescherming bieden tegen het frequent terugkerend hoog water. Voor de extreem hoge waterstanden zijn verdere ingrepen nodig. Een aannemer kan in het late voorjaar starten met de werken (onder voorbehoud van geen verdere juridische obstructies).

Aanleg beschermdijkjes thv Dries ter Biest: eind april wordt een eerste aftoetsing gemaakt met de bewoners waarbij er het voorstel is om een dijk aan te leggen thv de tuinen. De uitvoering hangt af van de perceptie van dit project door de omwonenden.

Verbreding koker N8 en verbreding afwaarts pand Maarkebeek: studie is lopende.

Kleinere uitgevoerde acties:

- de kelderramen café hoek N60 en Molenaarsstraat zijn dichtgemaakt.
- De installatie van de hoogspanningscabine Molenaarsstraat is boven het maximaal overstromingspeil geplaatst.
- bijkomende bescherming van de Nonnenmolen ifv wateroverlast wordt onderzocht.

6_F_0107 - Bouwen van een gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) op de Maarkebeek thv Borgtmolen

De dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen zal de bouw van het GOG Borgtmolen realiseren. Momenteel bevindt het project zich in de voorbereidende fase, meer bepaald de haalbaarheidsfase. Een ontwerpatelier samen met de betrokken actoren werkten in de loop van 2016 een voorontwerpfase uit.

In de loop van 2017 zal dit voorontwerp afgetoetst worden met de eigenaars en gebruikers, zal het plan-MER opgestart worden alsook de technische plannen voor de uitvoering ervan. De nodige vergunningen zullen in de 2018 aangevraagd worden.

6_F_0113 _ Bouwen van een gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) op de Maarkebeek ter hoogte van Maarke-Kerkem

De dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen zal de bouw van dit GOG realiseren. Momenteel bevindt dit project zich in de voorbereidende fase, meer bepaald de haalbaarheidsfase. Een ontwerpatelier samen met de betrokken actoren werkten in de loop van 2016 een voorontwerp uit.

In de loop van 2017 zal dit voorontwerp afgetoetst worden met de eigenaars en gebruikers, zal het plan-MER opgestart worden alsook de technische plannen voor de uitvoering ervan. De nodige vergunningen zullen in 2018 aangevraagd worden.

6_F_0149 - Bouwen van een gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) op de Maarkebeek thv Kasteelmolen.

De dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen zal de bouw van dit GOG realiseren. Momenteel bevindt het project zich in de voorbereidende fase, meer bepaald de haalbaarheidsfase. Aanvankelijk werd er onderzocht of er afwaarts met lokale beschermingsmaatregelen kon verholpen worden aan de wateroverlast. Uit de analyse bleek dat dit niet het geval was en is de aanleg van een GOG dus noodzakelijk.

In de loop van 2017 zal een ontwerpatelier georganiseerd worden samen met alle betrokken actoren om een voorontwerp op te maken. Dit voorontwerp wordt dan afgetoetst met de eigenaars en gebruikers. Vervolgens zal het plan-MER opgestart worden alsook de technische plannen voor de uitvoering ervan. De nodige vergunningen zullen in 2018 aangevraagd worden.

Advisering IP

Omtrent alle acties die een GOG voorstellen op de Maarkebeek of Pauwelsbeek: het afstemmen van de bouw van verscheidene GOG's (ipv van bv één groot) door zowel VMM als de provincie is nodig.

SIGNAALGEBIEDEN

De signaalgebieden **BOS_AG_13 en _14 (Etikhove Nederaalbeek afwaarts OG en Etikhove Woonuitbreidingsgebied)** zijn gelegen in het stroomgebied van de Maarkebeek.

Op 24 januari 2014 besliste de Vlaamse Regering:

De initiatiefnemer van de lopende planprocessen te gelasten om de conclusies van de ontwerp-startbeslissingen te integreren in het verdere planningsproces voor signaalgebied Etikhove Nederaalbeek afwaarts OG + WUG te Maarkedal (via een gewestelijk RUP). Hiervoor is een GRUP in opmaak ikv AGNAS.

De gouverneur te gelasten om de initiatiefnemer te bepalen voor de opstart van een planningsproces voor het gebied **Schapendries en Nonnemolen te Oudenaarde (BOS_AG_16)** en de conclusies van de ontwerp-startbeslissingen hierin te integreren.

Laatste stand van zaken: Op 12 januari 2015 verklaarde de dienst Ruimtelijke Planning van de Provincie Oost-Vlaanderen zich tijdens het overleg Riviercontract Maarkebeek te Oudenaarde bereid om als initiatiefnemer voor het signaalgebied Schapendries-Nonnemolen te zoeken naar een goede bestemming voor dit gebied. Binnen het lopende planproces voor de Maarkebeek wordt via workshops per deelgebied een visie uitgewerkt en wordt op termijn een invulling gegeven via een provinciaal (deel)RUP. De uitwerking van een ontwerp wordt voorzien in 2017.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

\\\

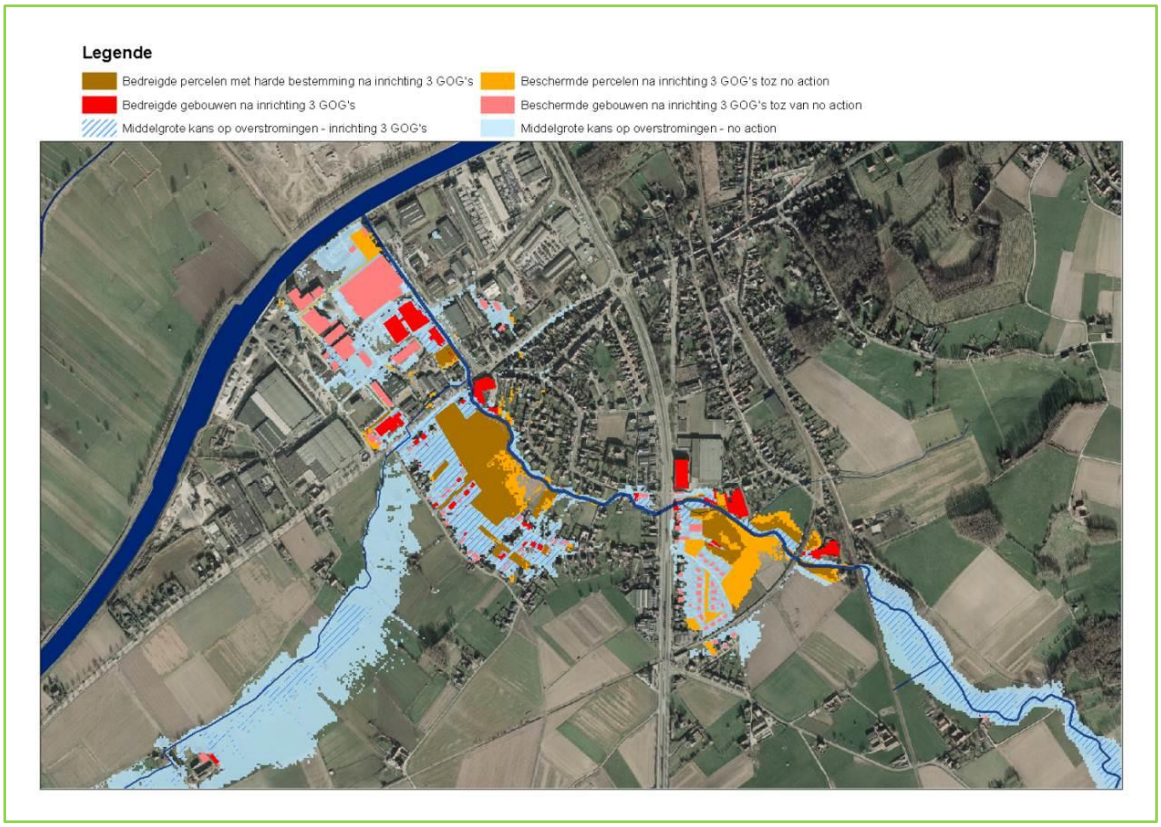

Figuur 7: Weergave van de veranderde overstromingscontouren na bouwen van 3 GOG's in het bekken van de Maarkebeek en de impact op de bedreigede huizen en overstroomde percelen met harde bestemming.

VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID

9_C_0047 - ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING & WIN-WINS TUSSEN DE ACTIES BINNEN EN TUSSEN DE VERSCHILLENDE MAATREGELENGROEPEN EN OM VERDER ACTIES/PROJECTEN TE STIMULEREN IN HET KADER VAN HET INTEGRAAL PROJECT MAARKEBEEK (AANDACHTSGEBIED)

Het bekkensecretariaat organiseerde op 7 december 2016 een gebiedsgericht en thematisch overleg om samen met de betrokken waterbeheerders en overige wateractoren (adminstraties en sectoren) specifieke knelpunten te bespreken en te streven naar acties/oplossingen op het terrein.

In 2016 lag de focus vooral op:

- het krijgen van een beter inzicht in de hoge concentraties aan diverse gewasbeschermingsmiddelen. Zo werden extra meetcampagnes georganiseerd, niet allen op de Maarkebeek zelf, maar ook de zijwaterlopen en het effluent van de KWZI (kleinschalige waterzuiveringsinstallatie) van Schorisse.

Foto 4: Monsterneming door VMM van oppervlaktewater ifv o.a. pesticidenonderzoek (bron: bekkensecretariaat)

Foto 5:gebruik gewasbeschermingsmiddelen in het stroomgebied van de Maarkebeek (bron: bekkensecretariaat)

- de hoge concentraties aan fosfaten in het effluent van de KWZI Schorisse
- de stijgende trend in nitraatconcentratie op het MAP-meetpunt op de Molenbeek - Nederaalbeek te Nukerke (VMM nr.734400)
- bestrijding van calamiteiten
- de noodzaak aan duidelijke afspraken op het vlak van handhaving
- de sensibiliseringscampagnes die in de regio georganiseerd worden ifv erosiebestrijding. In het stroomgebied van de Maarkebeek en in de regio Oudenaarde wordt door het Provinciaal Centrum voor Groententeelt gewerkt rond triple C (Climate Resilience, Catchment based, Community based), een Interreg V 2 Seas-Mers-Zeeën project. Langs de ene kant zullen waterbeheersingsmaatregelen worden opgesteld op bedrijfsniveau en aan de andere kant kunnen erosiemaatregelen worden uitgevoerd op perceelsniveau. Dit gebeurt telkens in overleg met de lokale landbouwers. De gegevens verzameld in dit project, zullen worden gebruikt om bestaande erosiemodellen te valideren en te optimaliseren. Daarnaast is er ook het project Gomeros (door ILVO, Instituut voor Landbouw- en Visserij- en voedingsonderzoek) en Inagro (onderzoek en advies in land- & tuinbouw in West-Vlaanderen). Dit project spitst zich toe op maïs en vlakveldse groenten op paarse en rode percelen door een aantal aangepaste teelt- en bodembewerkingstechnieken. Op die manier trachten ze erosie effectief aan de bron te bestrijden én gewasopbrengst en -kwaliteit te behouden. Binnen het Leader 'Vlaamse Ardennen 2015' project 'Boeren op een helling' wordt een communicatieplatform geboden om landbouwers wegwijs te maken in de nieuwe erosiewetgeving van kracht sinds 2016. Begin 2017 werden erosieklassen, onder andere in Maarkedal, georganiseerd.

Foto 6: grasbufferstrook - bron: bekkensecretariaat

- het verhinderen dat de Zwartbekgrondel (exotische vissoort) zich vestigt in de Maarkebeek.

Foto 7: zwartbekgrondel - bron: Alain Dillen (ANB)

Bovenstaande aandachtspunten zullen verder opgevolgd en/of uitgewerkt worden in 2017 en 2018.

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de website van het Bovenscheldebekken.

BIJSTURINGEN ACTIEPROGRAMMA

Tabel 1: bijsturingen acties Maarkebeek (=aandachtsgebied)

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	Betrokkene	Actie ifv KRLW/ORL	Bijsturing (aanpassing/actie wordt geschrapt/ nieuwe actie)	Bijsturing motivatie
6_F_0286	VOORSTEL NIEUWE ACTIE: OPVOLGING RIVIERCONTRACT MAARKEBEEK	Bekkensecretariaat Bovenscheldebekken	VMM, provincie Oost-Vlaanderen, stad Oudenaarde, gemeente Maarkedal	ORL	NIEUWE ACTIE	ALLE IN HET RIVIERCONTRACT VERMELDE ACTIES ZIJN TE LINKEN AAN HET VERMINDEREN VAN HET OVERSTROMINGSRISICO IN HET STROOMGEBIED VAN DE MAARKEBEEK. OVERZICHT BEHOUDEN OP ALLE (OOK ZEER LOKALE) ACTIES EN MAATREGELEN.

2.2.2 Zwalm (= aandachtsgebied)

De Zwalm is een ecologisch zeer waardevol gebied dat het leefgebied is van een aantal kwetsbare vissoorten als het bermpje, de serpeling, de kopvoorn en de rivierdonderpad. Het stroomgebied van de Zwalm is voorgesteld als aandachtsgebied in het stroomgebiedbeheerplan 2016-2021. In aandachtsgebieden wil men de goede toestand bereiken tegen 2027.

Het bekkensecretariaat richtte in 2016 het gebiedsgericht en thematisch overleg op voor de Zwalm.

Meer informatie over het aandachtsgebied Zwalm vindt u op de website van het Bovenscheldebekken.

Foto 8: Zwalm - Boembekemolen - bron: bekkensecretariaat

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

4B_D_0125 - ANTI-EROSIE MAATREGELEN IN HET BOVENSCHELDEBEKKEN THV WATERLOOPGERELATEERDE EROSIEKNELPUNTEN IN BESCHERMDE GEBIEDEN, ONDER MEER BE2300007

Binnen het Gebiedsgericht en Thematisch Overleg Zwalm zitten de betrokken gemeenten mee aan tafel en wordt er met verschillende instanties (administraties én sectoren) samengewerkt omtrent het

thema erosie. Het aanpakken van erosieknelpunten maakt daar deel van uit.

Zowel Brakel, Zwalm, Zottegem als Horebeke beschikken reeds over een erosiebestrijdingsplan en een provinciale erosieambtenaar.

Dit is een doorlopende actie en wordt in 2017 verder gezet.

7B_M_0015 - Grensoverschrijdend overleg met Wallonië i.v.m. kwalitatief waterbeheer voor de Zwalm

Op 13 februari 2017 ging de startvergadering van het grensoverschrijdend overleg Water Bovenscheldebekken door. Dit overleg brengt de Waalse en Vlaamse waterbeheerders samen en in afzonderlijke ad hoc werkgroepen zullen de meer lokale problematieken besproken worden. Zo kan een overleg opgestart worden voor een waterloop omtrent afstemming van beheer, inrichtingsmaatregelen, exotenbestrijding, halen van de goede toestand, …

Voor de Zwalm kan er op termijn een grensoverschrijdend ad hoc overleg gepland worden

8A_C_0581 - Sanering vismigratieknelpunten en herstel structuurkwaliteit op Zwalm 1ste cat.

De Vlaamse Milieumaatschappij is bezig met de grondverwerving. Dit project bevindt zich dus in de voorbereidende fase, meer bepaald de haalbaarheidsfase. In de loop van 2017 zal het bestek voor uitvoering van de actie uitgewerkt worden.

De vooropgestelde timing wordt gehaald.

Uitbouw en optimalisatie waterzuiveringsinfrastructuur

Adviesringen bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Er werd 1 project weerhouden binnen het aandachtgebied van de Zwalm weerhouden op het OP 2018.

- 21.942: Collector Zegelsem (Hauwstraat - Oudenaardsestraat): Het project verhindert een vuilvracht van 442 IE om in de Perlinkbeek te lozen nét stroomopwaarts het VEN-gebied "Vallei van de Perlinkbeek" en heeft dus een grote impact op de waterkwaliteit binnen dat VEN-gebied. Het project verbetert de waterkwaliteit van de Perlinkbeek.

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Volgende priojecten hebben een hoge prioriteit binnen het aandachtgebied Zwalm:

- 22318 Optimalisatie stelsel Brakel: Het project moet de doorvoerdebieten van de verschillende rioolstrengen beter op mekaar af stemmen om de beschikbare berging optimaal te benutten, dit zal gebeuren door aanpassing/bij plaatsen van wervelventielen en overstorten op het bestaande stelsel.

- 20469 BrakelCollector Slijpkotbeek tot Jagerstraat:

- 2194 Collector Sint-Kornelis-Horebeke: Inzamelen van de lozingspunten van Sint-Kornelis-Horebeke en aansluiten op het pompstation ter hoogte van de Boekelbeek (project 22265).

- 23408 Collector Zegelsem: Het project verhindert een vuilvracht van 442 IE om in de Perlinkbeek te lozen nét stroomopwaarts het VEN-gebied "Vallei van de Perlinckbeek" en heeft dus een grote impact op de waterkwaliteit binnen dat VEN-gebied. Het project verbetert de waterkwaliteit van de Perlinkbeek.

- 23360 RWZI Brakel - Zegelsem: dit pet project is afhankelijk van de uitvoering van andere collectorenprojecten te Brakel en dient gecombineerd uitgevoerd te worden (in het kader van module fietspaden plant de gemeente ism AWV werken in de N8).

22353 Aansluiting Ten Bosse: Aansluiten van de vuilvracht ter hoogte van Ten Bosse (Zottegem) op de waterzuiveringsinfrastructuur van het ZG Zwalm. Het collectorproject heeft een gunstig effect op de waterkwaliteit van de Traveinsbeek.

22518 Collector Sint-Maria-Horebeke: Inzamelen van de vuilvracht van Sint-Maria-Horebeke (langsheen de N454).

22354 Optimalisatie stelsel Zwalm: Plaatsen van verscheidene wervelventielen en inwendige overstorten op de Zottegemse tak van de bestaande zuiveringsinfrastructuur van het ZG Zwalm. Hierdoor zal de berging beter benut worden en zullen de overstorten minder werken.

Aq20903 Optimalisatie collector Traveinsbeek: optimalisatie van de collector Traveinsbeek (92.587) door afkoppeling van een 10-tal verdunningsknelpunten.

22909 Sanering Meierij: Het project beoogt de aansluiting van de vuilvracht afkomstig van de groene clusters rond de Kasteeldreef, Meierij en het gebied rond Boekendries.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Bovenscheldebekken bij het Optimatlisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 52 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Brakel

- Project 22591 Brakel-Sanering Valkenberg betreft de aanleg van een gescheiden stelsel in de Valkenstraat, Valkenbergstraat, Kunnebergstraat en Kerkhofstraat in Brakel. Het project sluit via de Aquafinprojecten 94473, 94441 en 93400B aan op de bestaande RWZI van Brakel. De gemeente Brakel zal starten met de werken mbt het gemeentelijk aandeel.

Zwalm

- Gemeentelijke rioleringsprojecten: momenteel in uitvoering Roborst – Borstekouterstraat – Fonteinstraat, samen met AWV/Aquafin na zomer start Zottegemsesteenweg, na Zottegemsesteenweg volgt de rest van Roborst – Huttegemstraat/machelgemstraat/kloosterstraat.

5B_E_038 - STUDIE ROND OVERSTROMINGSPROBLEMATIEK ZWALM: VIA GIS-OEFENING ONDERZOEKEN WELKE ZONES IN AANMERKING KOMEN VOOR BOVENSTROOMSE BUFFERING EN WELKE WATERLOPEN GESCHIKT ZIJN VOOR PLAATSEN KNIJPCONSTRUCTIES

Een interne GIS-oefening voor de maarkebeek werd door VMM al uitgevoerd om te zien welke zones in aanmerking kunnen komen voor opwaartse buffering. De resultaten hiervan werden op het bekkenbestur van 19 mei 2017 voorgesteld. De actie voor de Maarkebeek wordt in de komende maanden verder uitgediept. Afhankelijk van deze resultaten wordt bekeken of voor de Zwalm dezelfde oefening kan gedaan worden.

Voor het stroomgebied van de Zwalm wordt ook nog bekeken om op termijn een riviercontract op te stellen tussen de provincie Oost-Vlaanderen, de betrokken gemeenten en de Vlaamse Milieumaatschappij. Dit plan moet er voor zorgen dat de overstromingsproblematiek in het stroomgebied van de Zwalm zal worden aangepakt rekening houdende met de klimaatwijziging.

Afhankelijk van het weerhouden van dit riviercontract zal de timing kunnen opgemaakt worden.

6_F_0112 - UITBREIDEN VAN EEN BESTAAND GOG (GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED) OP DE PEERDESTOKBEEK.

De Vlaamse Milieumaatschappij is nog niet gestart met de realisatie van dit project.

6_F_0150 - BOUWEN VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED (GOG) OP DE VERREBEEK.

Het project bevindt zich in de voorbereidende fase, meer bepaald de haalbaarheidsfase. De dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen heeft de gronden verworven en de MER-ontheffing werd opgemaakt.

In de loop van 2017 zal de bouwvergunningsaanvraag worden ingediend en de aanbestedingsprocedure opgestart zodat in 2018 de werken kunnen uitgevoerd worden.

Foto 9: Verrebeek - toekomstig GOG - bron: bekkensecretariaat

6_F_0195 - Bouwen van een gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) op de Zwalm te Michelbeke ter hoogte van de Boembekemolen

6_H_0014 - Onderzoek naar realisatie van beschermingsdijken langs de Zwalmbeek met maximaal behoud van bergingscapaciteit valleigebied.

6_H_0015 - Onderzoek naar realisatie van beschermingsdijken langs de Zwalm met maximale behoud van bergingscapaciteit valleigebied.

6_H_0016 - Onderzoek naar realisatie van beschermingsdijken langs de Peerdestokbeek met maximale behoud van bergingscapaciteit valleigebied.

6_I_0021 - Aanpassen/vergroten van duiker Nederbrakel i.f.v. afvoercapaciteit op de Molenbeek

De Vlaamse Milieumaatschappij is nog niet gestart met de realisatie van deze projecten.

Signaalgebieden

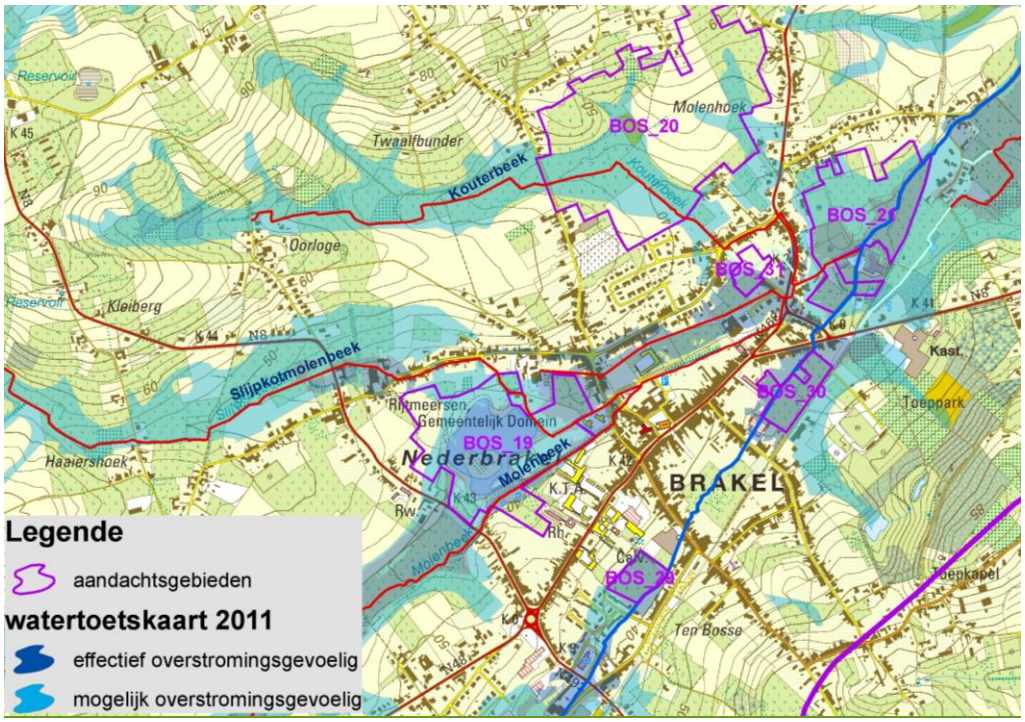

Signaalgebieden te Brakel

Signaalgebied BOS_AG24 (Zwalm thv Zwalmmolen) is een reeks 1 signaalgebied.

Op 24 januari 2014 besliste de Vlaamse Regering:

De gemeente te mandateren om een RUP op te starten of een ander bewarend beleid te nemen voor het signaalgebied Recreatie thv Zwalmmolen te Zwalm – zone openbaar nut. Het PRUP werd voorlopig vastgesteld. Op 28/05/2015: deputatie vergunt bouw van 3 vakantiewoningen (8.00/45065/2681.1), dit was in strijd met PRUP dat in opmaak mas. RV ging niet in beroep. De gemeente Zwalm zal geen initiatief nemen binnen het gebied voor openbaar nut.

De 7 Signaalgebieden die gelegen zijn te Brakel zijn REEKS 2 signaalgebieden. Op 8 mei 2015 besliste de Vlaamse Regering voor de signaalgebieden gelegen in het Bovenscheldebekken:

Akte nemen van het feit dat er geen vervolgtraject noodzakelijk is voor de onderstaande gebieden en de bevoegde instanties te gelasten om de voorwaarden uit de ontwerp-startbeslissingen door te vertalen bij de toepassing van de watertoets.

BOS_AG19 - Rijtmeersen te Brakel: verscherpte watertoets toepassen. Geen nieuwe initiatieven (01/2017).

BOS_AG20 - WUG Kouterbeek – Molenhoek te Brakel: verscherpte watertoets toepassen. De gemeente zal een RUP opmaken om herbestemming door te voeren naar open ruimte. 25/11/2016: plenaire vergadering gemeentelijk RUP herschikking woonuitbreidingsgebieden. Signaalgebied grotendeels opgenomen in deelplan 'Nederbrakel': voorziet herbestemming naar agrarisch gebied met overdrukken ifv Zwalmvallei en KLE. Opmerking: 50m-zone tov bestaande wegen niet opgenomen in RUP!

BOS_AG23: Zegelsem – Perlinckbeek te Brakel: verscherpte watertoets toepassen. De gemeente zal een RUP opmaken om herbestemming door te voeren naar open ruimte. 25/11/2016: plenaire vergadering gemeentelijk RUP herschikking woonuitbreidingsgebieden. Signaalgebied grotendeels opgenomen in deelplan 'Nederbrakel': voorziet herbestemming naar agrarisch gebied met overdrukken ifv Zwalmvallei en KLE. Opmerking: 50m-zone tov bestaande wegen niet opgenomen in RUP!

De gemeente te mandateren om een RUP op te starten of een ander bewarend initiatief te nemen voor het **signaalgebied BOS_AG21 'WUG Breeveld te Brakel'** (scenario C). 28/01/2016: besproken op OPWAT; 29/01/2016: plenaire vergadering RUP Breeveld. Plan herwerkt (contour signaalgebied aangeduid, geen bijkomende bebouwing voorzien in SG) maar geeft nog onvoldoende uitvoering aan startbeslissing. Voorschriften zone voor sport en spel onvoldoende afgestemd op watergevoeligheid gebied; 25/4/2016: RUP is voorlopig vastgesteld zonder de zone voor sport en spel! Dit betekent dat de bepalingen van het BPA nog steeds geldig zullen zijn ter hoogte van de zone voor sport en spel; 05/12/2016: RUP definitief vastgesteld zonder zone voor sport en spel. Signaalgebied dus slechts deels opgenomen (gedeelte ten zuiden van de beek - bestendiging bestaande horeca met parking).

De gouverneur te gelasten om de initiatiefnemer te bepalen voor de start van een planningsproces voor volgende gebieden en de conclusies van de ontwerp-startbeslissingen hierin te integreren:

BOS_AG29: 'Sint-Pieterswijk te Brakel'; BOS_AG30: 'Kerkmeers te Brakel' en BOS_AG31: 'De Coenestraat te Brakel'.

Signaalgebied Kerkmeers:

Laatste stand van zaken:

De gemeente Brakel is reeds gedurende 10 jaar betrokken in een rechtszaak omtrent de rondweg (AWV) en bereikbaarheid via een uitweg te voorzien door de gemeente in het signaalgebied. De gemeente heeft een raadsman aangesteld die de mogelijke impact van scenario C (herbestemming) moet in kaart brengen in het licht van voornoemde zaak.

De gemeente Brakel startte echter recent met de opmaak van een RUP om ontsluiting mogelijk te maken (de gemeente is voorstander van een ontwikkeling conform Sint-Pieterswijk), gelet op de afspraken die indertijd met AWV en de eigenaar gemaakt zijn.

Op basis van het gevoerd overleg (waarbij de gemeente Brakel afwezig was) concludeerde de gouverneur op het bekkenbestuur van 9 juni 2016 dat er sinds het negatief advies op het BPA 2011 en het GRUP (plenaire vergadering dd. 25/03/2013) er geen nieuwe elementen aanwezig zijn om standpunt te wijzigen.

De gouverneur herbevestigt dan ook de beslissing van de algemene bekkenvergadering dd. 1/12/2015. Op basis van het besluit van CBS van 2 juni 2016 blijkt dat de gemeente hier niet mee akkoord gaat.

De Vlaamse Regering neemt kennis van dit initiatief. Het ontwikkelingsperspectief zoals opgenomen in de startbeslissingsfiche blijft behouden.

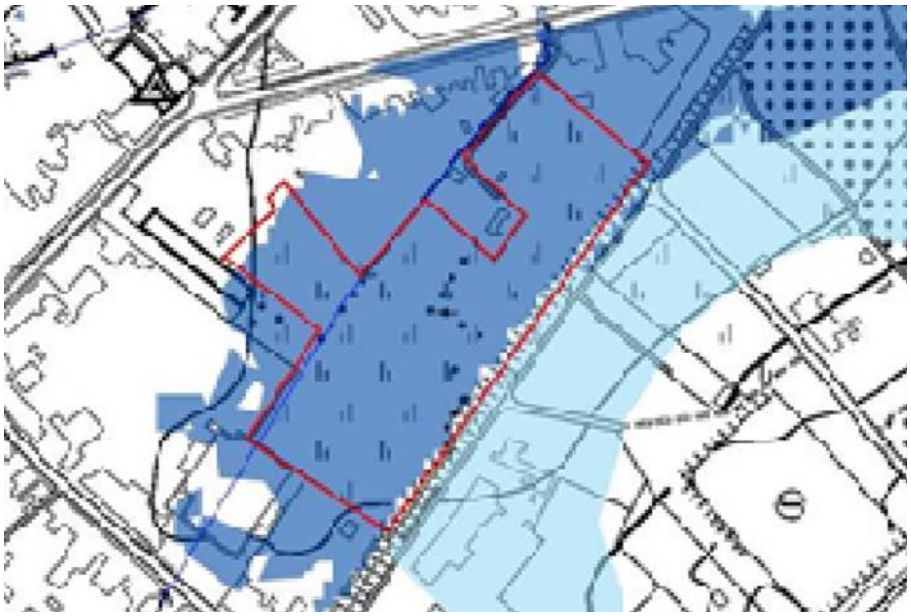

Signaalgebied Kerkmeers: Situering op kaart van het overstromingsgevoelige gebied (donkerblauw = effectief overstromingsgevoelig; lichtblauw = mogelijkoverstromingsgevoelig)

Signaalgebied De Coenestraat:

Laatste stand van zaken:

Op basis van het gevoerd overleg (waarbij de gemeente Brakel steeds afwezig was) besliste de gouverneur (gesteund door zowel het bekkenbureau als de algemene bekkenvergadering) dat

- het reeds goedgekeurd BPA van 18/06/2004 onvoldoende tegemoet komt aan de problematiek van de waterhuishouding én

- dat een aangepaste invulling van het woongebied best gerealiseerd wordt via een gemeentelijk RUP.

Er werd dus geen consensus bereikt. De Vlaamse Regering neemt kennis van de resultaten. Het ontwikkelingsperspectief zoals opgenomen in de startbeslissingsfiche wordt aangevuld met bovenstaande conclusies.

Voor signaalgebied Sint-Pieterswijk

Laatste stand van zaken:

Op 18 november 2016 werd een bekkenbureau georganiseerd waarop Bostoen NV een woonproject (Prinsenhof) voor dit gebied voor advies voorlegde. Na bespreking besliste het bekkenbureau dat voor dit signaalgebied een scenario B kan worden goedgekeurd, waarbij optie C wordt verlaten. Hierbij wordt opgemerkt dat Ruimte Vlaanderen zich onthoudt van advies aangezien het dossier bij hen nog ter advies voorligt. Er worden geen voorwaarden gespecifieerd (door elke instantie apart te bekijken), wel is er de absolute voorwaarde dat het waterbergend vermogen van het gebied niet wordt aangetast.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID

9_C_0046 - Organiseren & coördineren van gebiedsgericht overleg voor afstemming & win-wins tussen de acties binnen en tussen de verschillende maatregelengroepen en om verder acties/projecten te stimuleren in het kader van het integraal project Zwalm

Het bekkensecretariaat organiseerde op 1 maart 2016 een eerste gebiedsgericht en thematisch overleg rond het aandachtsgebied Zwalm om samen met de betrokken waterbeheerders en overige wateractoren (adminstraties en sectoren) specifieke knelpunten te bespreken en te streven naar acties/oplossingen op het terrein.

Tijdens de startvergadering werd, na een voorstelling van de huidige kwaliteitstoestand, in consensus besloten om in de toekomst voornamelijk rond de volgende thema's te werken: gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten, exotenbestrijding, saneringen, hydromorfologie en erosie.

Op 27 juni 2016 riep het bekkensecretariaat alle betrokken actoren rond exotenbestrijding in het Zwalmbekken samen. In samenspraak met het INBO zal nagegaan worden prioriteiten (zowel voor fauna als flora) dienen gesteld te worden (incl. kostenraming). Een langetermijnvisie zal uitgewerkt worden.

Op 7 december 2016 vond het 2de gebiedsgericht en thematisch overleg Zwalm plaats. De focus lag hoofdzakelijk op:

- het organiseren van overleg met CVBB over de MAP-meetpunten met overschrijdingen.

- de opvolging en voorkoming van calamiteiten

- werken rond erosieknelpunten in Zwalm/Zottegem meer specifiek voor de regio's Paulatem, Rekelbergen-Rozebeke,

Gemeente Zwalm: erosiebestrijdingsmaatregelen ter hoogte van waterlopen (gunning ontwerper voor project Heufkensstraat – nu opmaak voorontwerp (afstroom op waterloop 266j) – april aanname bestek gunning ontwerper erosie Rozebeke (Rekelberg – afstroom op waterloop 284b) en Paulatem (Paulatemstraat – afstroom op waterloop 265 Munkbosbeek).

Stad Zottegem: Populierstraat langs Traveinsbeek, …

Erosiebestrijding te Rozebeke - bron: bekkensecretariaat

- bespreking opstarten met INBO rond de slecht scorende visindex in de voor de Vlaamse Ardennen toch wel typische bovenlopen.

- nog weg te werken vismigratieknelpunten

Vismigratieknelpunt op de Molenbeek thv de Van Temschemolen - bron: bekkensecretariaat

- nog aan te sluiten huishoudelijke lozingen en opvolging normering industriële lozingen

KWZI Rozebeke - bron: bekkensecretariaat

- het verhinderen van de zwartbekgrondel in het Zwalmbekken

- noodzaak aan verduidelijking rond handhaving

- …

De komende jaren zal het gebiedsgericht en thematisch overleg Zwalm hier zeker verder aandacht aanbesteden. Een eerstvolgend overleg is gepland op 30 mei 2017.

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de website van het Bovenscheldebekken.

Beekforel - bron provincie Oost-Vlaanderen

2.3 Gebiedsspecifieke acties in andere gebieden

2.3.1 Spierekanaal en Spierebeken

Het Spierekanaal verbindt de Schelde in Spiere met het Canal de Roubaix in Frankrijk. Vroeger werd het kanaal gebruikt voor beroepsvaart en voorzag het Lille, Roubaix en Tourcoing van kolen, nu is er recreatieve vaart mogelijk over gans het traject. Ook de Grote Spierebeek en de Zwarte Spierebeek zijn grensoverschrijdende waterlopen. De Grote Spierebeek was tot voor kort een open riool afkomstig uit de Rijselse metropool (Moes-kroen) en daarmee één van de grootste vervuilers van de Boven-Schelde. Na een reeks van investeringen op het vlak van waterzuivering door Frankrijk en Wallonië is de waterkwaliteit geleidelijk aan aan het verbeteren.

Meer informatie over dit stroomgebied vindt u op de website van het Bovenscheldebekken

Foto 10: Spierekanaal - bron: W&Z nv

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

7B_M_0014 - GRENSOVERSCHRIJDEND OVERLEG MET WALLONIË I.V.M. KWALITATIEF WATERBEHEER VOOR DE

SPIEREBEKEN

Op 13 februari 2017 vond de startvergadering van het grensoverschrijdend overleg Water Bovenscheldebekken plaats. Dit overleg brengt de Waalse en Vlaamse waterbeheerders samen en in afzonderlijke ad hoc werkgroepen zullen de meer lokale problematieken besproken worden. Zo kan een overleg opgestart worden voor een waterloop omtrent afstemming van beheer, inrichtingsmaatregelen, exotenbestrijding, halen van de goede toestand, …

Voor de Spierebeken kan op termijn het grensoverschrijdend ad hoc overleg ingepland worden.

8B-A_0083 - ANTI-EROSIE MAATREGELEN IN HET BOVENSCHELDEBEKKEN THV WATERLOOPGERELATEERDE EROSIEKNELPUNTEN BUITEN BESCHERMDE GEBIEDEN, ONDER MEER THV AFSTROOMGEBIEDEN VAN DE SPIEREBEKEN

De betrokken gemeenten en de provincie West-Vlaanderen maar ook andere actoren (Inagro, VLM, PCM…) zetten zich doorlopend in om anti-erosie maatregelen op het terrein te realiseren.

Op 14 maart 2017 organiseerden de bekkensecretariaten van het Ijzer- en Leiebekken, samen met Inagro en VLM, een erosiedag voor gemeenten en landbouworganisaties. De landbouwers actief in het West-Vlaamse deel van het Bovenscheldebekken ontvingen eveneens een uitnodiging. Het werd een interactieve dag waarop de deelnemers kennis en ervaringen deelden en handvaten aangereikt kregen die de aanpak van erosie kunnen vergemakkelijken. De nadruk lag op de aanpak van erosie in de aandachtsgebieden. Meer samenwerking tussen alle betrokken actoren biedt kansen om erosie efficiënter aan te pakken en leidt tot kostenbesparingen en een snellere kwaliteitsverbetering.

Foto 11: Grasbufferstrook - bron Inagro

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

In 2016 werden volgende projecten met link naar het deelgebied Spierekanaal en Spierebeken geadviseerd:

- Project 23.052 RWA-afkoppeling Schreiboomstraat - Kortrijk: Dit project beoogt de afkoppeling van 2 inlaten op het collectorstelsel te Rollegem. Het afgekoppelde regenwater wordt via gerenoveerde en nieuwe buizen en een te herprofileren gracht aangesloten naar de Weimeersbeek (voorwaardelijk gunstig advies).

WATERKWANTITEIT

5B_G_0004 - GRENSOVERSCHRIJDEND OVERLEG MET WALLONIË I.V.M. KWANTITATIEF OVERLEG

Op 13 februari 2017 vond de startvergadering van het grensoverschrijdend overleg Water Bovenscheldebekken plaats. Dit overleg brengt de Waalse en Vlaamse waterbeheerders samen en in afzonderlijke ad hoc werkgroepen zullen de meer lokale problematieken besproken worden. Zo kan een overleg opgestart worden voor een waterloop omtrent afstemming van beheer, inrichtingsmaatregelen, exotenbestrijding, halen van de goede toestand, …

Voor de Spierebeken kan er op termijn grensoverschrijdend ad hoc overleg ingepland worden.

SIGNAALGEBIEDEN

In de loop van 2014 selecteerde het bekkenbestuur een laatste reeks prioritaire signaalgebieden 'REEKS 3'. **Signaalgebied SG_R3_BOS_03 'Sportterrein Rollegem'** behoort tot deze reeks 3. Voor deze gebieden werd eind 2015 en medio 2016 een vervolgtraject voorbereid en ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Voor 'Sportterrein Rollegem' wordt voorgesteld dat via een gRUP een nieuwe functionele invulling wordt gegeven aan dit gebied (scenario C). Momenteel is nog geen initiatief genomen om een herbestelmming door te voeren via RUP.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

2.3.2 Bovenschelde en meersengebied

Bij de rechttrekking van de Schelde werden verschillende meanders afgesneden. Langs deze meanders, die meestal niet meer in open verbinding staan met de Schelde, wordt vaak aan natuurontwikkeling gedaan. Via actief peilbeheer worden deze meersengebieden (laag gelegen vochtige weiden) voldoende nat gehouden in de zomer. In de winterperiode kunnen de meersen ook dienst doen als buffer voor hemelwater. De Boven-Schelde is bovendien aangeduid als hoofdmigratieroute voor trekvissen zoals paling en rivierprik. En dé enige gekende reproducerende populatie van rivierprik (een habitat-richtlijnsoort) in Vlaanderen leeft in de Boven-Schelde.

Meer informatie over dit stroomgebied vindt u op de website van het Bovenscheldebekken

Foto 12: Boven-Schelde te Asper - bron: W&Z nv

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

In 2016 werden volgende projecten met link naar het deelgebied Kanaal Bossuit-Kortrijk geadviseerd:

- Project 20.977 Collector Berchemstraat – Kluisbergen: Doel van het project is het aansluiten van het afvalwater afkomstig van de Pontstraat en de Berchemstraat. Dit project sluit via de Aquafinprojecten 21051, 94450 en 96452 aan op de RWZI van Kluisbergen (gunstig advies).

- Project 22.812 Ontdubbelen verbindingsriolering Rietgracht – Oudenaarde: In het centrum van Oudenaarde werd in de jaren '70 de vroegere Rietgracht ingekokerd. Sindsdien wordt deze koker gebruikt als gemengde collector voor aansluiting van het rioleringsstelsel van Oudenaarde centrum en opwaarts. Dit project heeft tot doel een DWA-riool te realiseren in de bestaande koker van de Rietgracht en de overwelfde zijtak van de Gevaertsdreef, zodat de koker en het gewelf zelf voor de hemelwaterafvoer kunnen gebruikt worden. Zo wordt een centrale as gecreëerd waar enerzijds het hemelwater en anderzijds het afvalwater van het centrum kan worden aangesloten (voorwaardelijk gunstig advies).

- Project 23.057 Collector Kaphoekstraat tot Langestraat – Avelgem: De doelstelling van het project is het aansluiten van de woningen in de Knobbelstraat (deel dat afwatert naar de Bosstraat) en de Bosstraat via de Kaphoekstraat en Langestraat op de bestaande zuiveringsinfrastructuur van Avelgem (Oudenaardsesteenweg). (Voorwaardelijk gunstig advies)

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Volgende projecten werden weerhouden binnen het deelgebied Bovenschelde en meersengebied (geen prioritaire projecten):

- 21798 Aansluiting Luxemburgstraat Noord: inzamelen van de vuilvracht afkomstig van de Luxemburgstraat, Bernstraat, Arboretumstraat en Leebeeklaan (Gavere) en aansluiten op de waterzuiveringsinfrastructuur van het ZG Gavere.

- 21221 RWZI Dikkelvenne 21221 GAVERE - 2de fase: optimalisatie.

- 23219 Renovatie collector Bruwaan en Serpentstraat: collector 91385 in de industriezone De Bruwaan en de gemeentelijke tussenliggende leiding in de Serpentstraat renoveren wegens de slechte structurele toestand van de leidingen.

- 23384 Heraanleg riolering Wortegemstraat en Beverestraat: renoveren wegens slechte toestand.

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Volgende projecten werden prioritair geacht om op te nemen op het OP 2019:

- Aq3167 Optimalisatieproject Meersstraat: optimalisatie door aanleg RWA-as, hierdoor wordt verhouding vuilvracht/doorvoordebiet hoger. Is ook in functie van later te realiseren gescheiden stelsels. => Het project heeft onrechtstreeks ook een gunstig effect op het NI-project West-Vlaamse Scheldemeersen (Rijtgracht).

- 20665 Collector Sint-Arnoldusbeek:

- 23318 Aansluiting Den Beer: Dit project beoogt de aansluiting van de huishoudelijke vuilvracht van de woningen langs Den Beer, Boeregemstraat, Korte Veldstraat en Grote steenweg, op het centraal gebied in de Klossestraat. De bewoning is gesitueerd ten oosten van de dwarsen van N60 en E17. Het engagement (vanwege gemeente/rioolbeheerder) tot realisatie van dit voorbehoud is een noodzakelijke voorwaarde voor een prioritaire opname van het project 23.318 op het bovengemeentelijke investeringsprogramma. De collector is gelegen binnen het gebied van 'Het parkbos' en de boskern Scheldevelde'. Er worden verschillende inrichtingswerken voorzien en eveneens fietspaden worden aangelegd.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Bovenscheldebekken bij het Optimatlisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 52 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Stad Oudenaarde

- Heraanleg Markt + Collector Mullem Aquafin
- Weg- en rioleringswerken Bourgondiëstraat
- Meerspoort - Noord. Aanleg RWA-leiding - herstel wegenis

WATERKWANTITEIT

5B_E_0037 - OPTIMALISEREN VAN WATERHUISHOUDING IN HET STROOMGEBIED VAN DE WALLEBEEK (2DE CAT.)

Dit project bevindt zich in de voorbereidende fase, meer bepaald de haalbaarheidsfase.

De dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen heeft de mogelijkheden voor het vernieuwen van de sturing van 2 GOG's te Kruishoutem en het rooster aan het wachtbekken te Mullem bekeken. Er werd een plan van aanpak opgesteld voor het herstel van de volledige capaciteit GOG Pluimke te Zingem.

In de loop van 2017 zullen de nodige vergunningen aangevraagd worden.

Er wordt verwacht te kunnen starten met de werken in 2018.

Foto 13: GOG Pluimke te Zingem - bron: bekkensecretariaat

6_I_0069 - UITVOERING VAN HET STUWPROGRAMMA BOVENSCHELDE

Dit project wordt uitgevoerd door Waterwegen & Zeekanaal nv.

Voor de nieuwe stuw te Kerkhove werd het archeologisch onderzoek op het terrein voltooid in september 2016, de aannemer burgerlijke bouwkunde ging aansluitend verder met de uitgravingen in de bouwput. Na het bouwverlof wordt de nieuwe stuwgeul aangelegd.

Specifiek voor wat het vismigratieknelpunt betreft werd er door het Waterbouwkundig laboratorium een aangepast ontwerp opgemaakt voor de visnevengeul te Kerkhove. Dit was een voorwaarde die werd opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning voor de werken. Deze aanpassing zal een meerkost voor het project met zich meebrengen.

In de periode 2017-2018 zal verder gewerkt worden aan de burgerlijke bouwkunde en de grondwerken voor de stuwgeulen en de visnevengeul. De voorgestelde timing van dit project wordt gehaald.

Er worden 2 kaaimuren voorzien langs de Boven-Schelde: één thv Scaldis en één aan de jachthaven, waar eigenlijk de bestaande kaaimuur wordt vernieuwd (bedrijf ‘t Kind).

In Wallonië zal de stuw van Spiere / Hérinnes héél binnenkort vernieuwd worden. De vernieuwde stuw moet er onder meer voor zorgen dat er voldoende water is ten behoeve van de scheepvaart. Net zoals bij de vernieuwing van de Vlaamse stuwen zal er een visnevengeul aangelegd worden.

Foto 14: Water over stuw (Oudenaarde) - bron W&Z nv

6_N_0025 - Doorvertaling van resultaten van OWKM om de veiligheid voor wateroverlast te hogen in functie van de noodzaak voor o.a. de Nederbeek, Kasterbeek,Volkaartbeek, Oossebeek en Marollebeek

Op 25 april 2016 organiseerde het bekkensecretariaat een overleg rond de wateroverlastproblematiek van de Kasterbeek en de Volkaartbeek met de provincies Oost- en West-Vlaanderen, Aquafin en de gemeente Wortegem-Petegem.

Wat de Kasterbeek betreft, is een landmeetbureau momenteel bezig met de topografische opmeting van het volledige tracé van de bedding, om een zicht te krijgen op het afvoerregime. De resultaten worden verwacht tegen juli 2017.

Voor de Volkaartbeek wordt afgestapt van de bouw van een KWZI. Er zal een verbindingsriool en persleiding met aansluiting op de zuiveringsinstallatie van Oudenaarde aangelegd worden. Daarnaast zal nagegaan worden in hoeverre het Aquafinproject kan uitgebreid worden met bijkomende buffering op de Volkaartbeek.

In het najaar 2017 plant het bekkensecretariaat een vervolgoverleg.

Stad Oudenaarde

- Omleggen Volkaartbeek wordt gepland om de vorminig van blauwalgen tegen te gaan. De bedding zou dan niet meer door de zone met historische verontreiniging lopen. De afwatering kan nog steeds gebeuren naar het Donkmeer.

SIGNAALGEBIEDEN

In de loop van 2014 selecteerde het bekkenbestuur een laatste reeks prioritaire signaalgebieden 'REEKS 3'. Signaalgebieden SG_R3_BOS_01, _02, _04 en _10 behoren tot deze reeks 3. Voor deze gebieden werd eind 2015 en medio 2016 een vervolgtraject voorbereid en ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Hieronder een stand van zaken voor deze gebieden:

SG_R3_BOS_01 (Kluisbergen Ruien): er wordt voorgesteld dat via een gemeentelijk RUP een nieuwe functionele invulling wordt gegeven aan dit gebied (scenario C). Het RUP dat het schrappen van de woonuitbreidingsgebieden voorziet werd voorlopig vastgesteld (OO tot 14/10/2016). Het RUP voorziet de herbestemming van het WUG naar een bouwvrije zone voor beroepslandbouw, met bestendiging van bestaande woningen en tuinzones.

SG_R3_BOS_02 (Kluisbergen Molenbeek-WUG): er wordt voorgesteld dat via een gemeentelijk RUP een nieuwe functionele invulling wordt gegeven aan dit gebied (scenario C). Het gemeentelijk RUP 'schrappen woonuitbreidingsgebieden' werd voorlopig vastgesteld (OO liep tot 14/10/2016). Dit RUP voorziet de herbestemming van dit signaalgebied van WUG naar bouwvrije zone voor beroepslandbouw en zone voor natuur.

SG_R3_BOS_04 (Centrum Melden): er wordt voorgesteld dat via een gRUP een nieuwe functionele invulling wordt gegeven aan dit gebied (scenario C). Voorlopig is er nog geen initiatief lopende ifv herbestemming.

SG_R3_BOS_10 (Stuivenberg Kleinmeers Grootmeers): er wordt voorgesteld dat via een Gewestelijk RUP een nieuwe functionele invulling wordt gegeven aan het gebied. Opmaak van een GRUP wordt vooropgesteld.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

2.3.3 Kanaal Bossuit-Kortrijk

Het kanaal Bossuit-Kortrijk verbindt de Schelde in Bossuit met de Leie in Kortrijk. Het kanaal wordt gevoed met water uit de Boven-Schelde. Te Stasegem wordt het drinkwater gecapteerd ten behoeve van de drinkwaterproductie.

Meer informatie over dit stroomgebied vindt u op de website van het Bovenscheldebekken

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Volgend project werd door het bekkenbestuur prioritair aangeduid om op te nemen op het OP 2018:

- Aq4167 Collector Kerkstraat – Ter Moude: Sanering van de groene clusters van de Verzetslaan en in samenhang afkoppelen van verdunningsbronnen. 260 IE aan te sluiten. Gemeente Zwevegem engageert zich om de verdunningsknelpunten weg te nemen. Gravitaire aansluiting is voorzien op Collector 21.651. Deze werken zijn ook gunstig i.f.v. de waterkwaliteit in het Kanaal Bossuit-Kortrijk (drinkwaterkwaliteit).

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Bovenscheldebekken bij het Optimatlisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 52 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

Foto 15: Kanaal Bossuit-Kortrijk (Sluis Bossuit) - bron bekkensecretariaat

2.3.4 Molenbeek Ronse

De Molenbeek Ronse watert af naar Wallonië en mondt uit in de Rhosnes, die op haar beurt op Vlaams grondgebied – via de Rone over een traject van 300 meter – terug in de Boven-Schelde vloeit. De bovenlopen ontspringen deels in Wallonië (Mont d'Ellezelles in Frasnes-lez-Anvaing) en deels in Vlaanderen (het oostelijke deel van het Muziekbos in Ronse). De industriële activiteiten in het verstedelijkte gebied van Ronse hebben een impact op de waterkwaliteit van de Rhosnes (Waals grondgebied) en dus ook op de Rone.

Meer informatie over dit stroomgebied vindt u op de website van het Bovenscheldebekken

Foto 16: Molenbeek Ronse afwaarts RWZI - bron: bekkensecretariaat

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

7B_M_0017 - GRENSOVERSCHRIJDEND OVERLEG MET WALLONIË I.V.M. KWALITATIEF WATERBEHEER VOOR DE MOLENBEEK-RONSE EN RONE.

Op 19 januari 2017 organiseerde het bekkensecretariaat een ad hoc overleg rond de grensoverschrijdende aanpak van de verontreinigingsproblematiek Schoonboeke met de gemeente Ellezelles, stad Ronse, VMM, Aquafin en Ipalle.

Conclusie van dit overleg was dat de aanpak van deze overontreiniging geen prioriteit vormt voor de gemeente Ellezelles (die andere belangrijkere lozingen prioritair wenst aan te pakken).

Hierdoor zal er dus ongezuiverd huishoudelijk afvalwater op de Vlaamse (nog door Ronse aan te leggen) RWA leiding aangesloten worden, waardoor de stad Ronse haar subsidie dreigt mis te lopen.

Deze problematiek werd eveneens geagendeerd op het Grensoverschrijdend Overleg Water van 13 februari 2017. De Waalse collega's meldden ons dat deze problematiek onderwerp vormt van een Vlaams - Waals interkabinetten overleg.

Van zodra van het interkabinetten overleg resultaten bekend zijn, zal het bekkensecretariaat een nieuw ad hoc overleg beleggen.

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Volgende projecten werden geadviseerd binnen het deelgebied Molenbeek-Ronse:

- Project 22.638 Aansluiting Ommegangstraat – Ronse: Dit project voorzien een DWA-leiding in Broeke. Deze vormt de verbinding tss de geplande collector in de Ommagangstr met het DWA-stelsel van Ronse. Dit project sluit via de Aquafinprojecten 94493 en 94464 aan op de RWZI van Ronse (voorwaardelijk gunstig advies).

WATERKWANTITEIT

6_N_0024 DOORVERTALING VAN RESULTATEN VAN DE MODELLERINGSSTUDIE VAN DE MOLENBEEK-RONSE NAAR INRICHTING VAN EEN AANTAL OVERSTROMINGSGEBIEDEN OP DE ZIJWATERLOPEN VAN DE MOLENBEEK-RONSE EN MOLENBEEK-RONSE ZELF.

Dit project is door de dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen tijdelijk stilgelegd. In 2017 zullen de ontwerpen van de overstromingsgebieden op de waterlopen (Molenbeek

Ronse en zijlopen) worden afgewerkt en zullen de nodige gronden worden verworven.

In de loop van 2018 zullen vervolgens de werken worden gestart.

SIGNAALGEBIEDEN

In de loop van 2014 selecteerde het bekkenbestuur een laatste reeks prioritaire signaalgebieden 'REEKS 3'. Signaalgebieden SG_R3_BOS_01, _02, _04 en _10 behoren tot deze reeks 3. Voor deze gebieden werd eind 2015 en medio 2016 een vervolgtraject voorbereid en ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Hieronder een stand van zaken voor deze gebieden:

SG_R3_BOS_05 (Ronse Delfossestraat): er wordt voorgesteld dat via een gRUP een nieuwe functionele invulling wordt gegeven aan dit gebied (scenario C). Geen lopende initiatieven.

SG_R3_BOS_06 (Ronse Savooistraat-Drieborrebeek): er wordt voorgesteld dat via een gRUP een nieuwe functionele invulling wordt gegeven aan dit gebied (noordelijk deel scenario A, zuidelijk deel scenario C). Geen lopende initiatieven.

SG_R3_BOS_07 (Kluisbergen Ronse Fiertel): er wordt voorgesteld om een verscherpte watertoets toe te passen (scenario B). 27/10/2016: noordoostelijk gedeelte van het recreatiegebied door PRUP 'reconversie zones voor verblijfsrecratie fase 1b Vlaamse Ardennen te Ronse en Maarkedal' (18/11/2015) herbestemd naar zone voor natuurgebied.

SG_R3_BOS_08 (Ronse De Klijpe-Rodemutslaan): er wordt voorgesteld dat via een gRUP een nieuwe functionele invulling wordt gegeven aan dit gebied (scenario C noordelijk deel, scenario B zuidelijk deel). Geen lopende initiatieven.

SG_R3_BOS_09 (Ronse Deurnemeers): er wordt voorgesteld dat via een gRUP een nieuwe functionele invulling wordt gegeven aan dit gebied (scenario C). Geen lopende initiatieven.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

3 AFBAKENINGEN OVERSTROMINGSGEBIEDEN EN OEVERZONES

Er worden geen overstromingsgebieden en geen oeverzones afgebakend in het kader van het WUP 2016.

bijlage 1 Advies Investeringsprogramma's van de waterbeheerders[1]

Overeenkomstig de afspraken die hiervoor gemaakt werden binnen de CIW gebeurt de advisering van de investeringsprogramma's (mede) op basis van de informatie die de waterbeheerders hebben aangegeven bij het deel planning in het opvolgingsinstrument ikv de voorbereiding van het WUP.

Voor het advies beoordeelt het bekkenbestuur of (1) de timing voor de uitvoering van de projecten strookt met de doelstellingen, (2) nieuwe acties kaderen binnen de globale visie beschreven in het bekkenspecifieke deel, (3) er specifieke aanbevelingen mbt de uitvoering van projecten en/of werken gegeven kunnen worden vanuit een integrale kijk op het bekken zodat de afstemming met andere waterbeheerders gegarandeerd is.

Alle lopende initiatieven zitten vervat in eerdere, postief geadviseerde, investeringsprogramma's.

Vanuit het bekkenbestuur werd als aandachtspunt meegegeven dat de bouw van de geplande GOG 's (zowel door VMM als provincie Oos-Vlaanderen) afgestemd moeten worden (capaciteit, aantal, intelligente sturing,ruimtelijke verenigbaarheid…).

De nieuwe actie 'opvolging riviercontract' met als doel een overzicht te behouden op alle (ook lokale) acties die het overstromingsrisico in het stroomgebied van de Maarkebeek moeten verminderen, zal hier ook aandacht aan besteden.

[1] Cfr. Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27

bijlage 2 Advies Optimalisatieprogramma 2019 - 2023[2]

Het bekkenbestuur brengt voor het OP 2019-2023 onderstaand advies uit over de investeringprojecten voor de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur die zijn opgenomen op het indicatieve gedeelte (incl. projecten buiten programma) van het OP 2018-2022 en over nieuwe projecten gedefinieerd door bijvooerbeeld de VMM, de NV AQUAFIN, het GTO of het bekkenbestuur.

Het bekkenbestuur vraagt aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) om bij de selectie van de projecten voor opname in het (op te dragen gedeelte van het) Optimalisatieprgramma (OP) 2019-2023 rekening te houden met de hieronder voorgestelde prioritering. De projecten in Tabel 2 zijn weergegeven in rangorde conform de toegepaste toetsingsmethodiek. Het bekkenbestuur is dus vragende partij om preferentieel de bovenaan gesitueerde projecten te programmeren op het OP.

Tabel 2: prioritaire projectenkort en rangorde advies OP 2019-2023

Project nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Type project	Raming kostprijs	Milieu impact score	Score pragmat. toets	NKU	Eind score	Motivatie voor advies bekkenbestuur
22318	Optimalisatie stelsel Brakel	Brakel	Brakel	Optimalisatie project	147.172,00	8	3	NKU	11	Aquafin/VMM nog geen knelpuntenonderzoek verricht + oorzaken verdunning oplossen (gemeentelijk/ bovengemeentelijk).
20469	Collector Slijpkotbeek tot Jagerstraat	Brakel	Brakel	Collector	454.352,07	7	3	NKU	10	Wachten op werken AWV (module fietspaden – N8) + gemeentelijk aandeel werd vastgelegd. Brakel moet eerst opwaartse clusters aansluiten. Gemeente is gestart met opmaak plannen. Gewestweg voorlopig niet direct aan de orde – nog overleg met Brakel / AWV nodig…
22434 / Aq3243	Aansluiting Bosgat	Maarkedal	Schorisse	Collector	564.506	6	3		9	Wachten op fietspadenproject AWV. Projecten 22530 en 20310 echter prioritair. Voorlopig geen financiële ruimte. Mogelijks gemeentelijk aandeel naar Lokaal pact. Gemeentelijk aandeel nog te bekijken.

[2] Cfr. Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27

Project nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Type project	Raming kostprijs	Milieu impact score	Score pragmat. toets	NKU	Eind score	Motivatie voor advies bekkenbestuur
21944	Collector Sint-Kornelis-Horebeke	Horebeke	Zwalm – Sint-Denijs-Boekel	Collector	1.823.915	6	3	NKU	9	De gemeente geeft eerst voorkeur aan het project "22265 collector Korzele – Sint-Blasius-Boekel" (opgedragen OP 2011). Gemeente moet nog zijstraten aansluiten en omslagwaarde behalen (100 IE). Er zou extra budget kunnen vrijkomen aangezien een deel van collector Korsele op lokaal pact is gekomen.
23164	Collector Steenberg-Boskant	Maarkedal	Schorisse	Collector	1.757.181	6	3	NKU	9	Belangrijk binnen aandachtsgebied Maarkebeek. Binnnen het GTO Maarkebeek werd project als prioritair aangegeven voor uitvoering. Budgettaire last voor Horebeke is echter groot. Mogelijks gemeentelijk aandeel naar lokaal pact. Maarkedal bereid om mee te werken.
23165	Collector Parkstraat - Stokstraat	Maarkedal	Schorisse	Collector	563.000	6	3		9	Belangrijk binnen aandachtsgebied Maarkebeek. Binnnen het GTO Maarkebeek werd project als prioritair aangegeven voor uitvoering. Budgettaire last voor Maarkedal is echter groot. Belangrijk is timing werken N8 – AWV. Bosgat is prioritair
20275	RWZI Nederzwalm	Zwalm	Nederzwalm	RWZI	2.627.750	4,5	3	NKU	7,5	Projecten niet prioritair voor gemeente en onder voorbehoud van andere gemeentelijke werken. Haalbaarheid nog in kaart te brengen door Aquafin.
21940	Collector Dries-Te-Latem	Zwalm	Nederzwalm	Collector	1.442.381	4,5	3	NKU	7,5	Prioritaire aandacht gaat uit naar KWZI Sint-Denijs-Boekel en collector Korsele-Sint-Blasius-Boekel, collector Noordlaan. Bijkomende investeringen niet mogelijk
21215	RWZI Schorisse fase 2	Maarkedal	Schorisse	RWZI	750.188,70	4,5	3	NKU	7,5	Afhankelijk van collectorenprojecten
23408	Collector Zegelsem	Brakel	Brakel - Zegelsem	Collector	685.861	4,5	3		7,5	Project 21942 'Hauwstraat -Oudenaardsestraat' werd op OP 2018 opgedragen. In 2019 wordt dan de collector naar het RWZI zelf opgedragen (Teirlickstraat).
23360	RWZI Brakel - Zegelsem	Brakel	Brakel - Zegelsem	RWZI/KWZI	1.105.380	4,5	3		7,5	Via project 23408 wordt Brakel Zegelsem aangesloten op het RWZI
22353	Aansluiting Ten Bosse	Zwalm	Zwalm	collector	118.760	4,5	3	NKU	7,5	Gemeentelijk aandeel nog te bepalen, niet prioritair voor Zottegem
22518	Collector Sint-Maria-Horebeke	Zwalm	Zwalm – Sint-Denijs-Boekel	Collector	2.283.918	4	3	NKU	7	De gemeente geeft eerst voorkeur aan het project "22265 collector Korzele – Sint-Blasius-Boekel" (opgedragen OP 2011). Gemeente moet nog zijstraten aansluiten en omslagwaarde behalen (100 IE). Geen financiële ruimte voor gemeente en gewestweg nog enkele jaren terug vernieuwd

Project nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Type project	Raming kostprijs	Milieu impact score	Score pragmat. toets	NKU	Eind score	Motivatie voor advies bekkenbestuur
										door AWV (nog niet openbreken).
22354	Optimalisatie stelsel Zwalm	Zottegem	Zwalm	Optimalisatie project	190.885	3,5	3	NKU	6,5	knelpuntenonderzoek in afronding + (gemeentelijk/ bovengemeentelijk bepalen - Zottegem moet opwaartse grachten afkoppelen). Niet prio voor stad Zottegem
Aq209037	Optimalisatie collector Traveinsbeek	Zwalm	Zwalm	Optimalisatie	1.121.820	3,5	3	NKU	6,5	Afkoppeling verdunningsknelpunten gunstig voor RWZI - aandachtsgebied
20665	Collector Sint-Arnoldusbeek	Anzegem	Avelgem	Collector	2.114.984	2,5	3	NKU	5,5	Niet prioritair voor de gemeente Anzegem. Al wat projecten uitgevoerd en niet financiële mogelijkheden.
Aq3167	Optimalisatieproject Meerstraat	Avelgem	Avelgem	Optimalisatie project	1.874.000	2	3		5	Gunstig effect op NI West-Vlaamse Scheldemeersen (inrichtingsproject Rijtgracht)
Aq4167	Collector Kerkstraat – Ter Moude	Zwevegem	Avelgem	Collector	500.000	2	3		5	260 IE (gemeente Zwevegem) extra aan te sluiten op de RWZI naar Avelgem. Kanaal Bossuit-Kortrijk => drinkwaterwinning
22909	Sanering Meierij	Brakel	Brakel-Michelbeke	Collector	1.309.923	7,5	3	NKU	10,5	Prioritair vanwege bekkenbestuur tijdens agendapunt waterzuivering Zwalm/Horebeke BB dd. 13/04/2010. Voorwaarden zijn vervult om op te dragen! Voor gemeente niet prioritair. Gelinkt aan fietspadentraject.
23318	Aansluiting Den Beer	De Pinte	Gent	Collector	771.279	2,5	3		5,5	Dit project beoogt de aansluiting van de huishoudelijke vuilvracht van de woningen langs Den Beer, Boeregemstraat, Korte Veldstraat en Grote steenweg, op het centraal gebied in de Klossestraat. De bewoning is gesitueerd ten oosten van de dwarsing van N60 en E17. Via pragmatische toetsing score 5,5 tgv ecologische waarde voor natuur en mens.

bijlage 3 Advisering TP AQF[3]

Het GTO bracht in 2016 advies uit bij onderstaande technische plannen van AQUAFIN.

Tabel 3: overzicht adviezen bij TP AQF in 2016

Projectnr.	Projectomschrijving	Gemeente	Datum advies	Advies GTO	Terugkoppeling advies
23.052	RWA-afkoppeling Schreiboomstraat - Kortrijk: Dit project beoogt de afkoppeling van 2 inlaten op het collectorstelsel te Rollegem. Het afgekoppelde regenwater wordt via gerenoveerde en nieuwe buizen en een te herprofileren gracht aangesloten naar de Weimeersbeek.	Kortrijk (Rollegem)	20/06/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Technisch goedgekeurd (groep 2) door VMM op consensusvergadering dd. 21/10/2016
22.638	Aansluiting Ommegangstraat – Ronse: Dit project voorzien een DWA-leiding in Broeke. Deze vormt de verbinding tss de geplande collector in de Ommagangstr met het DWA-stelsel van Ronse. Dit project sluit via de Aquafinprojecten 94493 en 94464 aan op de RWZI van Ronse.	Ronse	20/06/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Technisch goedgekeurd (groep 2) door VMM op consensusvergadering dd. 21/10/2016
20.977	Collector Berchemstraat – Kluisbergen: Doel van het project is het aansluiten van het afvalwater afkomstig van de Pontstraat en de Berchemstraat. Dit project sluit via de Aquafinprojecten 21051, 94450 en 96452 aan op de RWZI	Kluisbergen	23/09/2016	Gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op consensusvergadering dd. 12/01/2017.

[3] Cfr. Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27

Projectnr.	Projectomschrijving	Gemeente	Datum advies	Advies GTO	Terugkoppeling advies
	van Kluisbergen.				
22.812	Ontdubbelen verbindingsriolering Rietgracht – Oudenaarde: In het centrum van Oudenaarde werd in de jaren ’70 de vroegere Rietgracht ingekokerd. Sindsdien wordt deze koker gebruikt als gemengde collector voor aansluiting van het rioleringsstelsel van Oudenaarde centrum en opwaarts. Dit project heeft tot doel een DWA-riool te realiseren in de bestaande koker van de Rietgracht en de overwelfde zijtak van de Gevaertsdreef, zodat de koker en het gewelf zelf voor de hemelwaterafvoer kunnen gebruikt worden. Zo wordt een centrale as gecreëerd waar enerzijds het hemelwater en anderzijds het afvalwater van het centrum kan worden aangesloten.	Oudenaarde	23/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM (groep 1) op consensusvergadering dd. 12/01/2017
23.057	Collector Kaphoekstraat tot Langestraat – Avelgem: De doelstelling van het project is het aansluiten van de woningen in de Knobbelstraat (deel dat afwatert naar de Bosstraat) en de Bosstraat via de Kaphoekstraat en Langestraat op de bestaande zuiveringsinfrastructuur van Avelgem (Oudenaardsesteenweg).	Avelgem	23/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM (groep 1) op consensusvergadering dd. 12/01/2017

bijlage 4 Lijst van tabellen

Tabel 1: bijsturingen acties Maarkebeek (=aandachtsgebied) 23
Tabel 2: prioritaire projectenkort en rangorde advies OP 2019-2023 52
Tabel 3: overzicht adviezen bij TP AQF in 2016 55

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Fysico-chemische toestand voor de Vlammse waterlichamen en lokale waterlichamen 1e orde in het Bovenscheldebekken (2014-2016).....4
Figuur 2: Ecologische toestand voor de Vlaamse waterlichamen en lokale waterlichamen 1e orde in het Bovenscheldebekken (2013-2015) (noot 1: De fysisch-chemische kwaliteit kan de ecologische toestand/potentieel niet minder goed dan 'matig' maken. De beoordeling voor de fysisch-chemische kwaliteit is gebaseerd op de algemene fysisch-chemische parameters en de specifieke verontreinigde stoffen. Voor een gedetailleerd overzicht van de fysisch-chemische parameters (zonder de verontreinigde stoffen) verwijzen we naar de grafiek in figuur 1). (noot 2: Fytoplankton is voor de L1-waterlichamen niet relevant als kwaliteitselement.....6
Figuur 3: Fysico-Chemische toestand van de waterlopen in aandachtsgebieden Maarkebeek en Zwalm (2013-2015). 6
Figuur 4: Fysico-Chemische toestand en ecologische toestand of ecologisch potentieel van de waterlopen in aandachtsgebieden Maarkebeek en Zwalm (2013-2015). (noot 1: De fysisch-chemische kwaliteit kan de ecologische toestand/potentieel niet minder goed dan 'matig' maken. De beoordeling voor de fysisch-chemische kwaliteit is gebaseerd op de algemene fysisch-chemische parameters en de specifieke verontreinigde stoffen. Voor een gedetailleerd overzicht van de fysisch-chemische parameters (zonder de verontreinigde stoffen) verwijzen we naar de grafiek in figuur 1). (noot 2: Fytoplankton is voor de L1-waterlichamen niet relevant als kwaliteitselement).....7
Figuur 5: Laagwaterbericht - Hydrologische situatie 7 april 2017 - bron: Waterbouwkundig Laboratorium.....8
Figuur 6: Overzicht droogtemaatregelen 2016 - Bron W&Z nv 9
Figuur 7: Weergave van de veranderde overstromingscontouren na bouwen van 3 GOG's in het bekken van de Maarkebeek en de impact op de bedreigede huizen en overstroomde percelen met harde bestemming. 19